Revista de Salt

la farga

Any XLIII · Núm 338 · febrer 2022

NOTICIES BREUS

Salt hem patit durant 21 dies una vaga d'escombraries, finalment s'ha solucionat

Salt renova els parcs infantils del Grup Sant Jaume i del carrer Curta

L'Ajuntament de Salt inverteix 268.543 euros en la reposició de l'asfalt de la carretera C-65, el carrer Lingen i la rotonda dels Carlins

Millora de l'enllumenat del Pavelló Municipal d'Esports de Salt

L'Ajuntament de Salt realitza tasques de manteniment i pintura de la senyalització horitzontal a diversos punts de la ciutat

Revista de Salt **la farga**

La trobareu en els següents llocs de Salt

- Fleca Parramón
- Pastisseria Margenat
- L'Estanc 1 de Salt
- Farmàcia Plaça dels Peixos
- Pastisseria Negrell
- Farmàcia Baleri
- Ajuntament de Salt
- Farmàcia Aguer
- Biblioteca lu Bohigas
- Coperetiva del Veïnat
- Carns Ca l'Andreu
- Fleca Cervantes
- Farmàcia Domenech

Índex

Breus **2**
Editorial **3**
Entrevista **4**
Converses a mitja tarda **7**
Salt a debat **8**
Col·laboració **9**
Ecologia **13**
Opinió **14**
Cultura **15**
Petits contes **17**
Pessics d'art i ecologia **18**
Solidaritat **21**
Salut **23**
Cinema **24**
Jardineria **25**
Tradicions catalanes **26**
Animals propers **28**
Veïns d'arreu **29**
Teatre **30**
Ensenyament **31**
El temps **35**
Gastronomia **37**
Alimentació **37**
Demografia **38**
Poti-poti **39**
La mirada insòlita **40**

La Farga no se solidaritza necessàriament amb les opinions expressades en els articles signats i no es fa responsable del seu contingut. La Farga autoritza la reproducció dels articles sempre que se n'indiqui la procedència.

La Farga ja té una edat. Acaba de fer 43 anys.
L'exemplar número 1 va veure la llum el desembre de 1979, com a Butlletí del Casal de Jubilats de la mà d'un Equip de redacció encapçalat per en Lluís Mateu.
Es presentaven com a gent que feien la feina amb il·lusió i desinteressadament i demanaven ajut per tal d'enriquir el contingut de la nova publicació i esdevenir una eina de comunicació oberta de la vida de Salt.
Ha plogut una mica de llavors ençà, però aquests valors inicials són plenament vigents avui en dia. Han passat els anys, uns quants Consells de redacció i 337 números editats, però s'ha mantingut la motivació i la voluntarietat de la gent que la fa possible.
Seguim en el camí, encara que no sempre ha estat fàcil. S'han salvat entrebancs econòmics, també d'adequació a la normativa. Des de 2013 la revista ha passat a ser bimensual i hem construït l'Associació la Farga – Revista de Salt.
D'altra banda, les noves tecnologies i les xarxes socials l'han feta accessible, també, per a tothom que la vol consultar online.
Ara, hem de superar un escull important: la mort del nostre enyorat company i coordinador, Manel Oliveras. La Farga era la seva passió i s'hi dedicava de ple. Serà difícil omplir el buit que ens deixa, així i tot ho intentarem i continuarem el treball amb la motivació que ell voldria.
No podríem fer-ho, però, sense la col·laboració d'entitats, escoles i particulars que ens ajuden a millorar i la dels nostres fidels lectors.
La Farga és la revista de Salt, feta per gent d'aquí i que parla del nostre poble i d'allò que en pensen i senten els saltencs. Sense més pretensions que la de servir d'eina comunicativa entre tots.
Com als seus inicis, us demanem que us hi poseu i ens adreceu els vostres escrits si voleu compartir les vostres històries: del Salt d'abans, del que passa ara, de tot allò que pugui ser d'interès.

Entre tots, sens dubte, farem que La Farga faci molts més anys.

PREMI TRES DE MARÇ 1989

COMPROMÈS AMB L'ÈTICA PERIODÍSTICA

amb la col·laboració de:

Generalitat de Catalunya

Diputació de Girona

Ajuntament de Salt

lafarga@revistalafarga.cat
www.revistalafarga.cat

ANY XLIII NÚM 338 FEBRER DE 2022
EDITA: Associació La Farga - Revista de Salt
lafarga@revistalafarga.cat - Tel. 650755567
COORDINACIÓ: Benet Boada
ADMINISTRACIÓ: Anna Clarà
PUBLICITAT: Josep M. Pla
CONSELL DE REDACCIÓ: Carme Torrent, Agnès Cabezas, Anna Clarà, Josep M. Pla, Carme Garriga, Júlia Pujolràs, Pilar Velázquez,Robert Fàbregas i Benet Boada.
MAQUETACIÓ: Setdedisseny
IMPRESSIÓ: Impremta Pagès
PREU: 2,00 euros

COL·LABORACIONS: Lluís Mateu, Núria Heras, Jaume Prat i Pons, Robert Fàbregas, Xavier Cassany, Institut Salvador Espriu, Institut Salvador Sunyer, Escola Pompeu Fabra, Escola FEDAC, Agermanament Perú, Equip Farmàcia Baleri, Càritas Salt, Pilar Masferrer Salló de Les Cuineres de Salt, Gerard Taulé (Salt-XOM)
PORTADA:
Títol: La PilastraTècnica: Pintura a l'oli
Autora: M. Teresa Palomeras Vidal
CONTRAPORTADA: Lluís Mateu
CORRECCIÓ: CPNLP
DISTRIBUCIÓ: Sergi Nieto
DIPÒSIT LEGAL: GI-356/1979

No feu ninots de neu, construïu iglús!

Nom: Pau Valls
Edat: 59 anys
Nascut a: Barcelona
Resident a: Salt
Professió: Impressió en arts gràfiques

Membre fundador i expresident de l'**Associació de constructors d'iglús de Catalunya**, una entitat sense ànim de lucre fundada el **1998** que promou la construcció i l'**aprofitament dels iglús com una activitat hivernal popular, senzilla, ecològica i austera**.
La **XXIV Trobada Anual de Constructors d'iglús, Ohmamiglú'22**, serà els dies **19 i 20 de febrer** a **La Molina**. El dia 19 per la construcció dels iglús (amb inscripció a l'activitat) i el dia 20, a partir de les 10 del matí, visita lliure i molt recomanable per a famílies amb criatures.
Les **matinals de pràctiques** d'enguany, a partir del febrer, seran els dies: **5 de febrer; 5, 12, 19 i 26 de març i 2 d'abril**.
Per a més informació: Al **facebook, Ohmamiglu; i a l'Instagram, Ohmamiglu_oficial.**

La neu, precipitació de tints màgics que agrada a tothom; qui no s'ha embadalit mirant caure els flocs en les ocasions en què l'hivern ens ha regalat paisatges pintats de blanc? Ara, després de fer-hi quatre fotos, ets dels que diu "ja pot parar que si no no sabem ni com posar-nos-hi i el món es paralitza!" o ets dels que gaudeixen fins que es fon l'última gota i ja t'imagines de veí de la Heidi? Si ets del segon grup, una opció lúdica "popular, senzilla, ecològica i austera", és la de construir iglús. Sí, sí, iglús com els dels inuits, on fins i tot podem dormir-hi! Una experiència de treball en equip, autosuficiència, contacte amb la muntanya i fins i tot apta per (no molt) fredolics! Ens ho explica en Pau Valls, saltenc que va tot l'any amb pantalons curts i sandàlies, i membre fundador de l'Associació de constructors d'iglús de Catalunya.

A què et dediques professionalment, Pau, no té pas a veure amb la neu?
Vaig estudiar per ser tècnic d'ortopèdia, perquè a casa hi havia hagut sempre farmàcia-ortopèdia, però des de fa anys que treballo en el sector de les arts gràfiques. Vaig començar a treballar en aquest món editant els apunts que els professors d'escola repartien mecanografiats i fotocopiats. Després d'editar-los ja tenien cara i ulls! I ja em vaig posar en aquest sector. Primer vaig treballar a l'*Stein*, després a la *Rotimpres*, on feia la preimpressió de diaris, gravant planxes per imprimir. I a *Impser*, que ara és La Digital, que es dedica a la impressió i la serigrafia. Ara gairebé tot és digital. Les arts gràfiques han donat moltes voltes. Hi ha poca gent que es vulgui embrutar els dits de tinta, i aquestes feines s'han revaloritzat. També treballo mitja jornada a l'Institut de Celrà, fent diferents tasques de manteniment, sovint acompanyat pels joves que no s'adapten bé a les classes.

Ets de Barcelona, com arribes a Salt?
Sí, jo sóc *xava* per accident, perquè la família del meu pare són tots de Tortosa i Terres de l'Ebre, i per altra banda, un rebesavi meu era alcalde de Ripoll i la meva mare era de Ribes de Freser, o sigui que venien del Pirineu, i es van anar a trobar al mig. Els pares tenien una finca aquí a Girona i vaig venir-hi un temps per encarregar-me'n i que em toqués una mica l'aire, i m'hi vaig

quedar. I després vaig venir a Salt, som uns quants que hem marxat de Girona per anar a Salt.

Així l'afició per construir iglús quan comença? Et ve per afició a la muntanya?
Ve sobretot pels escoltes. Jo portava escoltes a Moià, on estiuejàvem, a Esplugues de Llobregat, on tenia el pis d'estudiant, després també a Girona. L'escoltisme sempre ha de ser una mica "de frontera", ha de sorprendre i motivar els nois i noies. Avui dia encara més, que la gent viatja molt. Buscant activitats de muntanya, vam esbrinar que la família Bartra, de Sant Pere de Ribas, sabien fer iglús. L'avi de la família, l'Alfons Bartra,

que va morir no fa gaire amb més de 100 anys, tenia la convicció que es podien fer iglús al Pirineu i dormir-hi. Al final se'n va sortir i arran de la seva iniciativa, tota la família sap fer iglús, i ja van per la tercera o quarta generació! Amb l'agrupament que jo estava en aquell moment vam decidir provar de fer-ne un a Vallarties, a la Vall d'Aran. Com sempre, cal tenir un Pla B. Si no sortia bé teníem unes cinc hores de camí per baixar avall per trobar un lloc a recés. Però va sortir bé, l'iglú! i els nanos van quedar bastant flipats i jo també. Vam estar-hi forces hores per construir-lo, però va sortir a la primera, i va sortir prou rodó, que no és gens habitual. Així que després vaig seguir fent-ne amb amics.

Quin tipus de gent hi ve?
Sobretot famílies, també joves de caus i esplais, gent de centres excursionistes i guies de muntanya, i en alguna ocasió colles de paletes, que et fan iglús amb volta catalana i tot, o de dos pisos!

I l'altra activitat de l'associació que comentaves?
Es tracta de les trobades Ohmamiglú. En aquest cas és una activitat lúdica, específica per a constructors d'iglús, però també és un acte que ens serveix a l'associació per generar notícia. Es tracta de fer una trobada en un lloc molt visible, normalment en alguna estació d'esquí, amb tota una sèrie d'activitats organitzades durant el cap de setmana. Es fa sempre pel pleniluni de febrer, aquest any serà els dies 19 i 20.

Quines activitats s'hi fan a l'Ohmamiglú?
El primer dia, dissabte, es convoca gent que ja sàpiga fer iglús per construir-ne. Hem arribat a fer-ne més de 30, al voltant de 200 persones. A la tarda hi ha un acte cultural obert a tothom, s'han fet xerrades de glaciòlegs, físics, o sobre expedicions polars, etc. L'any passat vam tenir l'Eudald Alabau, que fa estructures efímeres amb gel i unes performances divertidíssimes; en una altra edició vam tenir l'antropòleg Francesc Bailón, expert en cultura inuit. També fem activitats divertides com la cursa "Streaking on ice": una cursa d'uns 300

Autor de la foto: Albert Verdaguer

metres amb poca roba, guanya qui porta la indumentària més divertida. Després es fa un sopar de barbacoa i, si la nit és tranquil·la, la gent es queda tocant la guitarra i cantant fins tard; i qui vol es queda a dormir als iglús. La imatge de 80-90 persones sopant de barbacoa sobre la neu, a gairebé 2.000 metres d'alçada és un espectacle. Sempre hi ha preparat un pla B, per si fa torb o les condicions no són bones per poder estar allà. Al matí de diumenge repartim xocolata calenta i un tall de coca per a tothom que ens vingui a visitar. És la part de la trobada oberta a tothom. Això encanta a la mainada, per ells, els iglús són com una casa de veritat i és tota una aventura entrar-hi dins.

Per molt ben fet que estigui l'iglú, no és pas apte per fredolics, imagino...
L'aïllament que fa la neu permet pujar entre 20-25 graus la temperatura de l'exterior, que és moltíssim. Guardo una fotografia del Periòdic de Catalunya, d'un any que hi va haver onada de fred polar a tot Europa, on sortim dos muntanyencs que ens disposàvem a dormir en un iglú, un era en Santi Tarrés, també d'aquí Salt, i l'altre era jo. Vam pujar una bombona de butà, però amb el fred no la vam poder fer servir, feia un vent brutal, a 19 graus sota zero. I vam dormir als iglús i som tots vius! La capacitat aïllant és increïble. A l'entrar-hi se t'entelen les ulleres! Jo hi he anat amb els meus fills de vuit i dotze anys. I jo no posaria als meus fills en risc, al revés, recordo la meva filla la Júlia, de petita, que es queixava perquè li posava massa mantes per dormir a l'iglú!

Tu ja eres aficionat a la neu?, almenys l'hivern t'ha d'agradar...
Jo vaig amb pantalons curts i sandàlies tot l'any. Perquè crec que ens abriguem més del que caldria. Si deixes de posar-te tant d'abric, el cos en uns dos anys s'hi acostuma perfectament i es pot anar amb sandàlies i sense mitjons tot l'any. Així hi ha menys refredats, et

pots dutxar amb aigua freda tot l'any sense problemes. També sóc aficionat al cicloturisme i he viatjat a Cap Nord [...] resseguint la frontera russa, amb bicicleta, una zona molt poc habitada. Allà sí que en algun moment el fred em va sobtar, i això que era estiu, però per sort la gent d'allà t'obre les portes de seguida. Vaig fer moltes amistats i tinc moltes ganes de tornar-hi, però vull fer-ho a l'hivern, perquè hi vaig anar a l'estiu i ara vull veure com és el cru hivern.

Què se sent al dormir en un iglú?
Sobretot és un cant a l'autosuficiència, només es necessita una pala, una serra, guants i paciència. L'òptim és un iglú per a quatre persones. Si en saps, en una hora i quart està fet. Un talla, l'altre col·loca, l'altre fa blocs, etc. Portem bales de palla i en posem una capa a terra, que per dormir va molt bé. Abans ho fèiem amb plàstics, però per tema ecològic ara ho fem amb palla. Així tens aïllant i matalàs, i encara si vols hi pots posar damunt la teva màrfega. Dorms com un rei, no et mulles i hi estàs la mar de bé. A banda de ser aïllant tèrmic, l'iglú és un aïllant sònic potentíssim de manera que a dins hi ha un silenci absolut. Quan hi ha vent o torb a fora, entres dins i es para l'aire, es fa el silenci.

Es pot construir un iglú en qualsevol lloc? O hi ha algunes restriccions com ara a l'hora d'acampar?
Ens regim per la llei de muntanya i es considera un bivac en alçada. No plantes cap tenda, per tant, és considerat bivac. Però avui dia certament totes aquestes activitats de muntanya que tenen un risc són complicades de gestionar. De fet, si tu tens la iniciativa d'anar a buscar bolets amb amics i algun d'ells cau per un precipici, la seva assegurança et pot demandar. Pel que fa a les activitats de l'associació, tota la responsabilitat és nostra, primer sobre els particulars de la junta directiva i subsidiàriament els béns de l'entitat, que es poden embargar. El que s'ha de fer sempre és un dossier de compliment normatiu, el que es coneix amb el terme anglès "compliance", un informe on has de descriure plans de prevenció de tot el que pugui arribar a passar, una guia de què fer en qualsevol cas. Això demostra que tu has preparat l'acció i que has previst incidents, i si passa alguna cosa extraordinària s'entén que és alguna cosa imprevisible.

Hi ha altres trobades o concursos de construcció d'iglús?
A Adelboden, a Suïssa, fan l'Igloo Festival. L'associació hi vam participar en la segona edició. Ens hi vam presentar amb les gorres d'animalons que portem sempre i érem els únics meridionals que hi havia allà. Ens van enviar al fons de tot, a l'última zona, suposo que pensaven que aquests mediterranis no sabríem gaire de què anava tot plegat. Ens vam posar a construir iglús i a l'hora de dinar ja en teníem dos de fets, havíem acabat els primers i més ràpid del que estava previst! Així que ens vam posar a donar un cop de mà a la resta de gent que hi participava. Vam aprendre moltes coses també! A banda de veure de primera mà una organització perfecta, ben bé feta per suïssos, vam aprendre a barrejar pirotècnia amb iglús, també el sistema de marcar el punt de construcció amb una corda, etc.

També heu participat en alguns programes de televisió oi?
En una ocasió vam anar al programa de televisió El Hormiguero, que ens van proposar fer un iglú al plató de televisió en 3 minuts i mig. Em va trucar "El Hombre de Negro" per convèncer-nos, perquè li dèiem que amb tan poc temps això era impossible. Finalment vam acceptar el repte. Vam anar primer a Xanadú, que és una pista de neu indoor de Madrid, per assajar com ho faríem i allà ens van preparar una tona i mitja de neu. Vam haver de provar diferents moquetes, perquè el terra del plató era com un mirall. La pensada fou tenir els blocs tallats per anar més de pressa. Els primers intents necessitàvem 8 minuts per fer-lo, però practicant vam aconseguir anar reduint el temps fins a arribar als 3 minuts i mig. Van traslladar els blocs de neu, ja tallats i embolicats en bosses de plàstic, als estudis de televisió en palets, dins de camions frigorífics... tota una moguda. També vam sortir al programa de física del Super 3 "Efecte Wow". En aquest cas s'havia de fer la gravació al matí, però l'equip del programa va arribar tardíssim i finalment es va gravar gairebé tot de nit, però com que portem equips d'il·luminació, al final va quedar molt bonic, amb l'iglú encès, amb llum de LED blava, enmig de la foscor.

Agnès Cabezas Horno

converses a mitja tarda

El pare i la Lleva del Biberó

Ens hem tornat a trobar amb la Montserrat i seguim amb les nostres converses, amb els nostres records de temps passats, i acompanyades, això sí, per les emocions que sentim pensant en" aquells temps". Ella continua explicant històries de quan era una nena i la nostra imaginació ens transporta a uns anys on les fotografies es feien en blanc i negre.

Avui parlaré del pare i de la *Lleva del biberó* -va dir la Montse-. A casa ningú volia recordar la guerra, en general no se'n parlava. Eren fets que tothom volia oblidar. El meu pare (com molts nois) als 16 anys va haver de quintar, va ser destinat a la batalla de l'Ebre, a *Barbastro.* Quan li demanàvem que ens expliqués anècdotes de la guerra, es feia el *ronso*, i començava les històries com si les recordés en veu alta:

"*... Els de pagès havien après a disparar, però els de ciutat no en sabíem. Les bales ens passaven a tocar (deia tot pensatiu), es veu que no era la meva hora!"*

La Montse continua explicant: el pare va viure moltes misèries i penalitats, poc menjar i aigües que duien malalties... En els llocs de convivència tot sovint es trobaven envoltats de picabaralles i desunió, ja que cadascú tenia les seves pròpies idees sobre la guerra i sobre la política. Ell, que no hi entenia res, es quedava al marge dels "combats verbals". Els que buscaven brega, solien ser de grau superior i també d'altres poblacions on els havien inculcat idees i contradiccions ben diferents de les seves. Els de "poble", poc avesats als conflictes, no s'hi posaven. Ell el que volia era tornar a casa. Un dia els seus comandants es van passar al bàndol contrari i ells, pobres innocents, es quedaren sols. Al quedar-se sols, algú els va recomanar que s'amaguessin al bosc... I al bosc només hi havia soledat, fam i por.

A casa meva tampoc no se'n parlava -li vaig comentar a la Montse-. El meu pare era de la mateixa quinta que el teu, de l'any 1921, recordo que tenia aversió a la carn crua, es veu que els dies viscuts amagats al bosc, per por que els descobrissin, no feien foc i es menjaven els animals crus, sobretot conills. Mai més de la seva vida va tornar-lo a tastar. Solia menjar molt poca carn, i si algun dia la mare en feia, havia de ser ben cuita i que no se sentís l'olor de l'animal.

La Montse segueix recordant les paraules del seu pare: els nacionals no tardaren en descobrir-los i els portaren a un camp de concentració a *Barbastro.* Allà, la convivència no era fàcil, compartien experiències amb altres soldats més grans que ells, i aprenien "coses de la vida", que d'aquesta, ben poc en sabien. Un dia el comandant del camp el va cridar i li digué que la guerra ja estava perduda -si vols et faré un "salconduit"- Ell es va estranyar, però i tant que el va acceptar. Així va ser com va tornar a casa, amb poca salut, i carregat de polls, xinxes, i altres insectes.

A casa meva -continuà la Montse- sabíem coses de la guerra per la senyora Pietat, ella sí que en parlava. La por, la misèria i la fam eren temes *tabús*, no fos cas que es materialitzessin i entressin de nou per la porta.

Les persones que visqueren aquells fets, segueixen amb el temor de la persecució i de la repressió. Eviten les males notícies i eviten escoltar judicis injustos... El nostre país sempre ha estat perseguit, ens voldrien anul·lats amb el cap baix i de genolls. Els esdeveniments d'aquests últims anys han revifat el foc de la repressió; malauradament la història es repeteix.

Júlia Pujolràs Casadevall

TRACTAMENTS AMB PRODUCTES NATURALS

intinou

PERRUQUERIA

ÍNGRID SÁNCHEZ c. Llarg 29 de Salt · 972 96 92 94 · 699 18 50 45

Festes de Nadal o deixalles descomunals?

Ja ha passat un altre Nadal. Sembla que en les darreres dècades Nadal s'ha convertit en una exhibició de l'esplendor del consumisme. Passades aquestes dates festives, i aquest any s'ha fet més evident que mai –arran de la vaga d'escombriaires–, ens queden els carrers plens d'embalums que contenien els regals. Dos mesos abans la publicitat ja ens deia el que havíem de comprar, el que havíem de beure, el que havíem de menjar, i fins al que havíem de sentir! La pega és que no ens expliquen com gestionar totes les deixalles que generen les nostres compres. Aquí se'ns planteja a cadascú el repte de ser responsables de les nostres escombraries. La presència de bosses i deixalles acumulades a les voreres de la nostra vila, ens ha mostrat com de bruts i desconsiderats podem ser amb el nostre entorn urbà i amb els nostres conciutadans. Molts de nosaltres ens haurem adonat que mobles vells, matalassos i residus grossos abandonats al carrer podien haver seguit en els seus domicilis a l'espera de la resolució del conflicte, i que només han afegit més decadència als nostres carrers.

Sense voler entrar en com s'ha d'abordar el problema de la vaga d'escombriaires de Salt, sí que vull fer una reflexió sobre el nostre paper –a títol personal– en la cura de la nostra vila i del nostre planeta. Hem pres consciència que això va de respecte cap a l'altra gent i cap al medi ambient?

Per començar cal dir que la recollida selectiva ens obliga als membres de cada llar a responsabilitzar-nos de separar les escombraries i dipositar-les al seu contenidor corresponent, o a la deixalleria, en cas de residus especials. Això, malgrat ser un esforç individual, és una mesura avantatjosa per dos motius. En primer lloc, ens ajuda a adquirir l'hàbit de reciclar, és a dir, de fer una tria selectiva d'allò que llencem perquè es pugui reaprofitar. En segon lloc, ens sensibilitza de la quantitat de residus que generem diàriament, que molt sovint són innecessaris i superflus.

I què més hi puc fer jo? La reducció i la reutilització són tan importants com el reciclatge. Pensar en la quantitat d'embalums que genera la meva compra m'ha de donar un criteri per comprar. És a dir, si per exemple vull menjar unes galetes, preferiré les que estan en capsa de cartró, a les que estan envasades individualment i amb plàstic. Com més puc reduir les restes d'allò que consumeixo? Comprant productes amb poc embalatge o amb embalatges biodegradables (de vidre o paper abans que de plàstic), utilitzant un cistell o bosses de roba en lloc de bosses de plàstic d'un sol ús, etc. Puc prioritzar els comerços locals que acostumen a tenir productes a granel, o que hi tenim la confiança suficient per demanar que ens ho emboliquin diferent, o que ens posin la compra en una carmanyola nostra. A més a més, potser puc evitar fer compres grosses que m'exigeixen l'ús del vehicle privat. També puc reduir la compra online, que afegeix a l'envàs propi del producte, el paquet de la capsa de cartró i els complements de poliestirens, i te la porten a casa utilitzant vehicles de combustió fòssil.

Em sembla molt encertada l'afirmació No és més net qui més neteja sinó qui menys embruta. Cal pensar globalment i actuar localment. La nostra acció potser serà un gra de sorra en l'oceà, però el que jo faig a casa i a Salt repercuteix en l'entorn. És per respecte a mi, per respecte als altres i per amor al planeta.

Elisabet Pou, membre de Salt a Debat

La farmàcia
Horari:
dill-div 9:00 a 13:30 i 16:30 a 20:30 | dis 9:00 a 13:30
Rosa Aguer
629 19 69 55 lafarmaciaaguer@gmail.com
Carrer Major, 269 • 17190 Salt • Tel. 972 23 12 49 • www.lafarmaciaguer.com •

Cosint per la salut fou una iniciativa que va sorgir arran del confinament per la Covid 19 el març del 2020.

Des del grup de WhatsApp del CDR de Salt, un petit grup de dones i altres que en conèixer la iniciativa s'hi volgueren sumar, ens vàrem organitzar amb l'ànim de donar resposta a la manca de mascaretes protectores de la Covid, atès que al principi de la pandèmia no se'n trobaven arreu, no n'hi havia suficients per poder atendre la població més vulnerable (sanitaris, farmàcies, serveis socials, infants).

Aleshores, gràcies a Teixits Agell, la Montserrat i la Teresa, que s'afegiren al grup, ens oferien de manera altruista tota la roba necessària, tallada i a punt per cosir, amb la participació de l'Ajuntament de Salt, que també hi va aportar un ajut econòmic per al material.

El grup de dones amb una perfecta organització ens posàrem mans a l'agulla. Cosírem al voltant de 7.000 mascaretes. Gairebé cada setmana en repartíem 700 o 800.

L'Eva cercava l'entitat més necessitada, la Dolors anotava llistes de quantes mascaretes podia cosir cada una de les 20 cosidores, la Montserrat i la Teresa les tallaven, ens preparaven les comandes en bosses individuals i també en cosien a velocitat de creuer, la logística de distribuir i recollir les comandes al domicili de les cosidores per tot seguit fer-ne l'entrega a l'entitat necessitada la duia a terme la Margarida.

Ens esmerçàrem a fons per tal que tothom a primera línia pogués tenir mascaretes amb la garantia de la feina ben feta.

Partint de tasques específiques, vàrem teixir una xarxa cosida amb paciència, moltes hores de feina en la solitud de la llar durant el confinament. Una munió de sentiments posats a bategar de manera sincronitzada, amb la força que genera saber-se tribu.

A l'àmbit educatiu s'utilitza la metàfora de FER TRIBU per a ressaltar la importància del sentiment de pertinença, el concepte de fer tribu ens atorga seguretat i confiança. El nostre treball féu possible tirar endavant

aquest projecte solidari. Generar i empoderar-nos de la seguretat i la confiança que dóna treballar plegades, fent xarxa amb un objectiu comú. Si treballem plegades sumem, si sumem avancem... si avancem fem país i juntes fem possible superar els entrebancs i sotracs que ens regala la vida.

Aquest escrit és un petit homenatge de reconeixement a totes les Cosidores per la Salut i molt especialment a Teixits Agell.

Montserrat i Teresa, volem agrair-vos la paciència, les hores, el suport, les ganes, la il·lusió...Cosidores per la Salut, infinites gràcies per la vostra generosa aportació. Aquest projecte fa possible un dels pocs bons records que ens deixarà la pandèmia; un batec col·lectiu que voldrem transmetre amb l'orgull d'haver contribuït a un país més just, solidari i compromès.

Moltes gràcies a totes.

Teresa Camós i Margarida Gallardo i Palau
en representació de les 20 Cosidores per la Salut.

“Tres segons”

Quan la dona va acabar de sortir per la porta, en Marc va aprofitar l’avinentesa per colar-se a l’edifici. Ho tenia tot planejat, res podia fallar, feia mesos que ho preparava, fins i tot havia utilitzat les matemàtiques i la física apreses a l’institut per calcular-ho tot. Estava segur que no s’havia oblidat de res: l’habitació neta i ordenada, la roba ben posada a l’armari, l’ordinador i la consola tancats... i la nota estratègicament situada.

De cop va veure un rètol llefiscós clavat a la porta del vell ascensor: “*Fora de servei*”. Amb això no hi comptava, hauria de pujar per les escales i els seus genolls renegarien de valent per haver de suportar els seus més de cent vint quilos. Però no es podia pas tirar enrere, avui no; era el dia que havia marcat al calendari, el darrer dia de la seva resistència. “*Un, dos, tres... dis-set!*”, en Marc va comptar els graons fins al primer pis i va fer un ràpid càlcul mental: “... *he de pujar dos-cents cinquanta-cinc graons*”. Després de fer un fort bufet, va agafar-se al passamà i va començar a “escalar” pels budells de l’edifici. El lloc triat no era un qualsevol, era el gratacel, la construcció més alta de tota la vila, un monòlit gegant de balcons acolorits vistent des de tot el pla que, des de la seva construcció, mai havia estat superat.

Pujant plantes, com aquell que va passant pantalles d’un joc d’ordinador, va rememorar el motiu de ser allà. En Marc ja no podia resistir més, estava fart, aclaparat, superat... De petit suportava força bé el fet de ser “diferent” dels altres. Sempre havia estat el “gordo” de la classe, però no li importava, ho tenia assumit, mai podria ser futbolista, però a la vida hi havia moltes més coses que arribar a ser un “Messi”. L’arribada a l’institut ho havia canviat tot, ara no només era el “gordo” de la classe. Allà el maltractaven, li robaven l’esmorzar, li agafaven els llibres i els hi llençaven dins la tassa del vàter..., i també el colpejaven; això darrer era el que li feia més mal, tant físic com mental. Arribat a la sisena planta es va posar la mà a la panxa, el blau, resultat del cop de puny d’ahir donat per l’imbècil de sempre, li feia la guitza. “*D’aquí poc ja no em farà mal*”, va pensar.

Quan va arribar a dalt de tot li tremolaven les cames de l’esforç realitzat. La seva resistència a l’esforç físic era quasi nul·la, els “NA (No assoliment)” de l’assignatura d’Educació Física sempre havien estat l’única taca en el seu full de notes atapeït d’un altre duet “AE (Assoliment Excel·lent)”. Va trobar la clau de la porta del terrat al lloc on li havia dit la noia que vivia a l’edifici. Pujant l’escala havia pensat que potser també l’hauria enredat amb el tema de la clau per tal de riure’s d’ell, però no, era allà. La llum del sol el va enlluernar al sortir per la porta. Va notar com allà dalt l’aire feia petits remolins de vent. Pas a pas es va acostar fins a la barana protectora. Va mirar cap avall i va tornar a repassar els càlculs que havia fet el dia anterior: *“...quinze plantes, quaranta metres d’alçada, velocitat de caiguda aproximada de 100 Km/h... Què hagués estat del món sense en Newton i la seva llei de la gravetat; a la Terra els cossos deixats en caiguda lliure augmenten la seva velocitat en 9,8 metres cada segon, per tant, des d’on estic, menys de tres segons em separen de la fi de la pel·lícula de por de la meva vida*”, va dir-se en Marc en veu alta. “*Tres segons!*”

Va ajudar-se d’una vella i rovellada antena per pujar sobre l’ampla barana del terrat. Per un moment es va sentir com King-Kong enfilat dalt de tot de l’Empire State Building de Nova York; sempre li havia agradat aquella pel·lícula, sobretot la versió dels anys 30 del segle passat, l’única cosa que no li agradava era el final, amb la mort del goril·la gegant. Ves per on, ara ell seria el protagonista de l’escena final. El seu gratacels no es podia comparar amb l’americà del pobre King-Kong, però ja li servia. “*Tres segons!*”

Dit a dit, en Marc va començar a deixar anar la seva subjecció... estava preparat pels seus

darrers tres segons. Llavors el va veure, a l'altre costat del terrat hi havia el líder dels que li estaven fent la vida impossible, l'havia seguit, segurament alertat per la noia de la clau del terrat. Restava allà, impassible, expectant, amb aquella samarreta cenyida que li marcava tots els músculs; només li faltava animar-lo perquè donés el darrer pas cap al buit. "*Tres segons!*" va calcular que eren els que, malgrat els seus més de cent quilos, també necessitava per arribar corrents fins on era ell. I ho va fer, va saltar de la barana en direcció contrària on tenia planejat fer-ho, va córrer com un esperitat fins al seu malson personificat i, sense pensar-s'ho, va engaltar-li un cop de puny a la cara amb totes les seves forces. El seu rival no va tenir temps de reaccionar, no s'ho hauria esperat mai del "gordo" de la classe, i va caure rodó al terra. "*Tres segons!*". En Marc va agafar del terra a l'altre noi, ara un simple ninot de palla a les seves mans, però en comptes de donar-li una pallissa aprofitant el moment, li va dir a cau d'orella: "*un vell filòsof va afirmar que s'havia de ser molt valent per matar-se, però que encara s'havia de ser més valent per resistir, i jo ho faré, seré valent, resistiré!*".

L'endemà, quan en Marc va entrar pesadament per la porta de l'institut tothom el va mirar de reüll, però ningú li va dir res. Totes les mirades dels companys estaven posades en un altre noi musculat guarnit amb unes grans ulleres de sol que li mig tapaven un botit ull de vellut i que, dissimuladament, es va girar quan ell va passar pel seu costat.

Només havien calgut tres segons.

Text: Jaume Prat i Pons
Dibuix: Quim Paredes i Baulida
Idea: Ian Pulido Jurado

Sobre el cel de Cefalonia

Arribar fins a l'illa de Cefalònia a principis d'agost va ser com una odissea digna de la seva veïna Ítaca. Vaig perdre una pila d'hores als aeroports hellens amb una calor horrible que s'enganxava a la pell com una camisa de foc. L'amiga Daniela —italiana de cap a peus— m'esperava a l'aeroport d'Argostoli, la capital insular, dins un Fiat 500 que em provocava una inseguretat enorme. Vam estar gairebé una hora transitant sobre carreteres a voltes asfaltades a voltes no i, per la meva sorpresa, també sobre un pont de fusta provisional que permetia continuar el trajecte sobre un penya-segat corprenedor. Hi estàvem tan enfilats que tenia una visió prou general del paisatge nord de Cefalònia: el blau Klein del mar, profund i bellugadís o el verd intens d'oliveres i xiprers acompanyat del so eixordador i persistent de les cigales. Els ramats de cabres transitaven per senders imaginaris que els humans no veiem per enlloc, però que elles seguien honorant així la transhumància de les seves predecessores. A banda de veure'l, aquest paisatge també es podia olorar: perfum de terra seca, muntanya assedegada i roques salades vora el mar.

La casa que havíem llogat estava situada a Evreti, un nucli poc habitat, però que oferia unes bones vistes de Fiskardo, el seu port, i Ítaca. La casa estava construïda sobre un fort pendent i em va sobtar la senzillesa amb què havia estat aixecada. Parets blanques, portes i finestres blaves, una terrassa de fusta, un llit tou. Després d'instal·lar-m'hi, vam decidir anar a sopar a Foki davant d'oliveres centenàries que arribaven a la vora de la platja. Arbres vells, cansats, que es cargolaven sobre si mateixos a la nit i que de dia feien ombra als humans que, contradictòriament, hi anaven a prendre el sol. Oliveres que bevien aigua salada d'una mar turquesa i transparent just quan el sol es ponia i la lluna es començava a emmirallar tímidament. A vegades, massa llum fa empal·lidir uns colors que creixen amb el començament de la foscor. Al capvespre, el

color revivia amb intensitat: el blau era de cent tonalitats diferents, el verd era quasi negre, l'aigua era mercuri i les roques potser més ocres. Al mar, vaixells de totes mides dormien al recer de la platja. Vaig menjar una amanida de tomàquet, cogombre i olives. Després, sardines a la brasa. Un bon àpat abans de visitar Fiskardo.

La ciutat era petita. Hi havia tot de cases a tocar d'un port bonic que perdia tota la bellesa a causa dels restaurants plens de turistes. Gent rica, ostentosa i, per mi, estúpida. Tots i totes colrats pel sol a corre-cuita, com quan es cuina un peix amb pressa i es crema per fora quedant cru per dintre. Vestits blancs, sabates nàutiques, bosses cares i ulleres de sol en plena nit. Ampolletes de perfum car, litres de fixador pels cabells. Per la seva sort, la nit dissimulava més que el maquillatge. Vaig fugir ràpidament d'aquell lloc per tornar a la muntanya prop de les cabres on estava més còmode i segur.

Des d'Evreti, veia els estels brillar sobre Ítaca. L'illa tocada per la mà dels déus, destí d'Ulisses, versada per Kavafis i cantada per molts. Com podia ser que aquí la nit fos tan profunda? Com era que veia tants estels sobre meu? Només esperava que la nit passés ràpid per tal de posar-hi els peus l'endemà. Malauradament, no vam poder trepitjar Ítaca fins dos dies després, així que, amb les primeres llums del dia, vaig decidir anar fins al far venecià de Fiskardo i banyar-me en aquelles aigües prou calmades.

Aquell matí de gaudi em va servir per entomar la tarda. Després d'una migdiada d'estiu —llarga i lenta—, havia concertat una petita excursió marítima amb en Piero, amic de la Daniela. La seva barca era de pescadors i ben diferent de tots aquells vaixells moderns del port. Portava per nom ευτυχία que vol dir felicitat. Em va semblar que allò no podia ser casual i que m'esperava una experiència única. Situat damunt una tovallola blava descolorida a la proa de la barca, el mar es va obrir i les onades m'humitejaren el rostre. Vaig assaborir el paisatge sense pressa, vaig retrobar-me amb la felicitat.

Mentre navegàvem, en Piero em va explicar una història que no he pogut oblidar encara i que reprodueixo tal i com em va ser contada. El seu pare va ser pilot de les forces aèries italianes durant la Segona Guerra Mundial. Es deia Alberto Donin i, segons m'explicà, el seu cognom acabava amb -in degut a que va néixer al Vèneto, la regió de Venècia. Pilotava un avió Caproni de la Creu Roja que podia aterrar a l'aigua i que l'havia portat a Sicília, Grècia i el nord del continent africà. En un d'aquests viatges per Sicília, els anglesos van atacar-lo confonent-lo amb un aparell de transport de tropes alemanyes. El seu pare i dos tripulants més van estavellar-se al mar. Un d'ells morí. Sobre una barca de goma van esperar i esperar un rescat que no arribava. Segons em va explicar, en aquell temps no s'entretenien tant a buscar els avions abatuts com es faria ara i passats un parell de dies van deixar de buscar-los.

Curiosament, els tres tripulants de l'avió dormien junts a la base aèria amb un altre jove que no s'havia enlairat en aquella ocasió. El seu gos també dormia amb ells i no parava de lladrar desconsolat perquè sabia alguna cosa, intuïa quelcom. Incapaç de calmar l'animal i percebent el que li volia dir, el jove va decidir sortir a buscar els seus amics. Els va trobar cinc dies després en vida, però en unes condicions miserables. L'Alberto es va passar una temporada a l'hospital i va rebre una medalla de plata i una altra de bronze per la seva valentia, i de ben segur, que per haver sobreviscut. Anys després, l'Alberto Donin seria el director de l'aeroport de Fiumicino. En Piero amb un somriure entremaliat, reconeixia que la vida del seu pare la va salvar el gos.

Aquest tipus d'històries formen part del mar, de les costes i de les illes mediterrànies. Són vivències que ens recorden vides anònimes que no sortiran als llibres, però que són pura literatura. I mentre tornàvem a port, li vaig prometre a en Piero que escriuria la història del seu pare i el gos que li salvà la vida.

Setmanes després, vaig rebre un correu electrònic de la Daniela amb una fotografia de l'avió que pilotava l'Alberto. La imatge s'havia capturat, precisament, sobre el cel de Cefalònia l'any 1940 i es conservava a la casa familiar dels Donin a Roma. Allò ja no podia ser casualitat sinó una causalitat, perquè quan s'obren les portes d'una història, mai sabem fins a on ens podran portar. Pel que fa a mi, mai hauria pensat que, navegant pel mar d'Ítaca, un gos em faria emocionar.

Robert Fàbregas

Vaga d'escombraries

(Escrit el 8 de gener de 2022)

Deu -n'hi- do, 3 setmanes... 3 !!!
Quantes tones de deixalles apilonades pels carrers de Salt. Quants perjudicis per a la salut pública i ambiental amb aquests abocadors a les voreres.
Abocadors que fermenten, provoquen bacteris i malauradament infestació de paràsits perjudicials per a tothom.
No podem reciclar i empipa.
Aquests residus garbellats i que llancem als contenidors de colors (verd, blau, marró, groc...), l'Ajuntament els ven a les empreses recicladores i els guanys es reinverteixen per al poble (parcs per a la mainada, mobiliari urbà, etc.) La resta de residus van a la incineradora. Quants guanys perduts !!!
Quan es pugui, quan s'hagi arribat a un acord o solucionat el procés de recollida, passarà que...
Hi haurà un trànsit de camions cap a la incineradora de Campdorà de totes les tones d'escombraries, sense garbellar, amb l'increment del cost pel seu tractament.
Camió que arriba, passa per una bàscula pel pes de volum de càrrega i procés d'incineració de residus i tractament d'escòries.
Ara per ara no ha plogut amb força , però si passa... ufff, l'aigua damunt d'aquests abocadors dels carrers farà que els residus: orgànics fermentats, plàstics, paper, cartó, vidres i moltes altres matèries rebutjables, s'incorporin a les aigües residuals.
Aquestes aigües van a la depuradora i malauradament, pel gran volum de microorganismes i micromaterials, el procés no es podrà fer com cal i, qui serà el perjudicat?, doncs el riu: aigua, flora, fauna.... com també per a nosaltres, malalties conseqüents de la mala gestió dels residus domèstics i, a més, per a la resta de població dels pobles del voltant...

Molta gent veu el munt de deixalles a les voreres i oloren la pudor de descomposició, però cal esmentar la gran desconeixença dels perjudicis de la vaga de recollida i que tan directa com indirectament, les conseqüències les arrossegarem durant molt de temps.
Els/les treballadors/es tenen el dret de reclamar els seus drets, però el fet de ser tan dràstics han perjudicat la ciutadania saltenca i…. també als/les companys/es de la ciutat veïna perquè s'ha incrementat el nombre de deixalles als seus contenidors, perquè els nostres s'han transformat en abocadors urbans.
Jo, l'Helena, que sóc Educadora Ambiental i veig el perjudici per al meu poble, per a la gent, per a la natura.... PROU!!!

M. Helena Rodriguez Morell
Educadora ambiental i veïna de Salt

Vacuna sí, vacuna no

VACUNA SÍ

Les persones vacunades no sabem la composició de la vacuna contra la COVID-19 ni de les que ens van posar quan érem infants. Però també és cert que tampoc sabem quins productes químics es troben per empal·liar el càncer, la SIDA, la poliartritis i totes les altres vacunes en general. De nens i d'adults ens varen vacunar contra el tètanus, el xarampió, la poliomielitis, i moltes altres. També en el seu moment, aquestes vacunes eren "sospitoses" i poc fiables.

Tampoc sabem quins ingredients contenen els Hot Dogs (ni molts altres aliments) ni quina composició porta la Coca-Cola o begudes semblants. No sabem quina mena de carn (de macro granges) o de peixos (de piscifactories) ni quina proporció d'hormones, antibiòtics o mercuris passen pel nostre cos, ingerint aquests animals. No sabem què contenen les verdures o fruites i tots els vegetals que són tractats amb vés a saber quina mena de productes perquè creixin en temps rècord. No sabem l'efecte a llarg termini de l'ús del telèfon mòbil, del microones, o si el restaurant on acabem de menjar ha fet servir aliments nets o caducats...

Els gasos dels carburants dels vehicles, de la calefacció, de les fàbriques...les deixalles, els mars contaminats, els plàstics, i mil productes més que es passegen per l'aire que respirem. Si pensem en les guerres, armament químic, desforestació de boscos, fam i mil misèries més, ens preguntem què serà de les futures generacions? Això sí que ens hauria de preocupar.

Hi ha mil coses que no sabem i que mai no sabrem i tot i així les comprem, les utilitzem, les consumim i amaguem el cap a sota de l'ala i qui dies passa anys empeny. La gent "normal" no podem jugar a fer de científics. La ciència mèdica és una de les coses en les que encara ens hi podem acollir i creure. Creiem que per la nostra salut mental és millor VIURE I DEIXAR QUE LA FEINA LA FACIN ELS EXPERTS.

VACUNA NO.

Paral·lelament, també ens hem acostumat a escoltar negacionistes que desmenteixen, sovint amb vehemència, l'existència del virus o l'efectivitat de dur mascareta; persones que creuen fermament que el virus responsable de la Covid-19 és fruit d'una conspiració, o que la vacuna s'utilitzarà per exercir una mena de control sobre les nostres vides. En realitat hi ha diferents graus, en el negacionisme. Els que accepten l'existència del virus, però que no es refia del que diuen les autoritats sanitàries i polítiques. Els que defensen posicionaments contraris a la vacunació i neguen la utilitat d'una vacuna per combatre la infecció per coronavirus i es qüestionen la seguretat, o bé presenten la vacunació prèvia com a causa del desenvolupament de la malaltia. El tercer àmbit és el rebuig a l'origen víric i natural de la pandèmia, al·ludint a teories de la conspiració. Tothom té el dret a pensar i a creure el que li convingui. El temps és qui farà de jutge. TEMPS AL TEMPS.

J.P.C.

Biblioteca lu Bohigas

Des del dia 3 de gener, la biblioteca lu Bohigas ha modificat l'horari d'atenció al públic, mantenint les mateixes hores de servei.

Els nous horaris d'obertura són els següents:

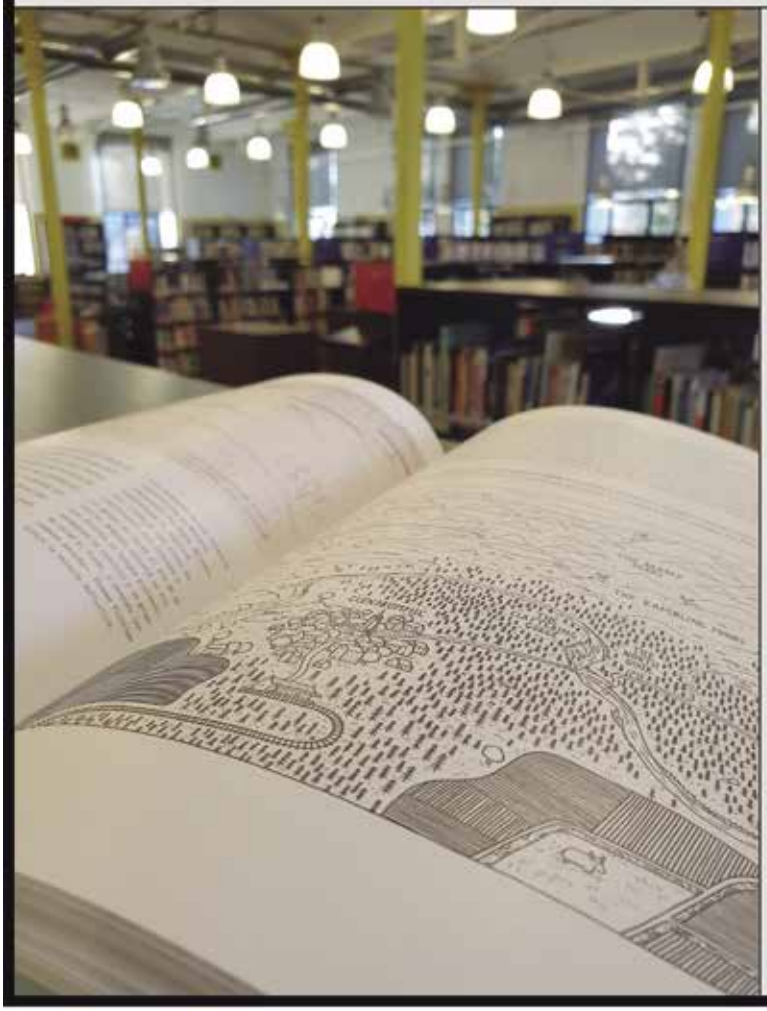

Dilluns, de 3 a 7

Dimarts, dimecres, dijous i divendres, de 9 a 1 i de 3 a 7.

Dissabte de 10 a 1

Com sempre, us hi esperem amb les prestatgeries plenes de lletres

Biblioteca lu Bohigas
Telf.: 972240322
C. de Sant Antoni, 1
17190 SALT
www.bibgirona.cat/biblioteca/salt-public

Farmàcia
PLAÇA DELS PEIXOS
EL TEU CENTRE DE SALUT

Horari:
Dill-Div. 9:00 a 13:30 | 16:30 a 20
Diss. 9:00 a 13:30

Adreça: C/ Esteve Vila, 1 - 17190 Salt, Girona
Tel.: 972 97 83 76
Mail: farmaciadelspeixos@gmail.com
Web: farmaciadelspeixos.cat

Caminada cultural

El Barri dels Escriptors ens hem adherit a les "Caminades Saludables" que es fan els dilluns a les 9.30h al Centre de Recursos de la Gent Gran de Salt.
El passat mes de desembre ens hi vam afegir per tal d'oferir una **Caminada Cultural**. L'activitat va consistir a fer **"la ruta de les casetes"**. El president del barri, en Benet Boada, portava la iniciativa, fent una aturada en cada caseta per donar una breu explicació de com era el barri abans, i de com és ara.
Esperem tornar-la a fer ben aviat, ja que ens va semblar distreta i interessant.
També tenim en projecte fer una activitat semblant on es llegiran poemes i/o petits relats dels escriptors o escriptores que donen nom a alguns carrers d'aquest barri.

Recomanació de llibre

TÍTOL: La casa de la frontera
AUTOR: Rafael Vallbona
EDITORIAL: Edicions 62

Aquesta novel·la arrenca en una casa de Puigcerdà que des de 1882 ha pertangut sempre a una mateixa família: els Grau. Primer com a bar, després com a hostaleria, més ençà com a establiment de queviures i finalment, ara, en mans de la cinquena generació, és una botiga de material esportiu. Es troba en el límit entre França i Catalunya. L'autor ja està molt documentat sobre la Cerdanya per la seva obra de ficció *La comuna de Puigcerdà*, Ed. Columna, sobre la guerra del 36, escrita basant-se en situacions i personatges extrets de la realitat.
A *La casa de la frontera* en Rafael Vallbona ha recollit de viva veu les històries retransmeses de generació en generació escoltant els actuals Grau i ambientant la narració amb els diferents fets històrics ocorreguts des de finals del segle dinou fins a l'actualitat.

Quan la mestressa de can Grau es jubila el 2010 i decideix tancar el bar i Queviures Iris comença la narració recordant les vicissituds explicades pel seu avi, el nexe amb la ciutat de Barcelona, amb l'exposició Universal, fets tràgics de començament de segle a Barcelona on es van casar els seus avantpassats abans de tornar a la Cerdanya, la Dictadura de Primo de Rivera, la República, el desastre de la guerra civil amb la marxa dels exiliats cap al país francès, les misèries de la post-guerra i el desastre de la invasió de França pels nazis amb l'esclat de la Segona Guerra Mundial. Finalment, la recuperació de la democràcia i els canvis de les últimes dècades que han convertit la Cerdanya rural en la Cerdanya turística.
La casa de la frontera és una novel·la amena i ben trenada al voltant d'una geografia física i humana molt singular i la nostra història més propera. Amb aquest obra l'autor va rebre el premi BBVA Sant Joan de literatura catalana, un dels més prestigiosos i més ben dotats del cartell de premis literaris en la nostra llengua.
Altres obres de l'autor:
Amfetamínic, Pirineus en venda, Forasters, Tros, Els bons dies

Carme Torrent

Leda, la perla negra

La Rosa va sortir al jardí, en una tarda assolellada d'abril, per tallar un brot de menta fresca i fer-se'n una infusió. Aquella tarda havia rebut un correu electrònic que l'havia intranquil·litzat, amb un dubte: una seva amiga, la Gala, li havia escrit en un to planyívol i trist. Molt trist! Estava desconsolada. S'havia mort la seva parella, la Leda. Era un cant de sirena que demanava ajuda. Un xisclet al fons d'un penya-segat, somort per les onades del mar. Allà on amagaries la teva pena com una perla negra, exclusiva, d'un amor ideal.

La Rosa comprenia que la soledat que embargava la Gala, després de morir la seva estimada Leda, la pertorbava molt. Que els dies se li feien llargs i que necessitava el seu escalf perquè s'enfonsava com una llosa. Ella rumiava com contestar-li i no sabia com confortar-ho. Perquè ella estimava la Gala, de molt de temps enrere, i s'havia sentit gelosa quan l'havia rebutjat per la Leda. Continuaven sent amigues, sense rancúnia, perquè l'amor ho perdona tot. Ara se li obria una nova oportunitat per acostar-se a estimar-la, en haver quedat sola.

Però, ella seria simplement el consol de la Gala? Se'n conformaria?

Anava pensant mentre preparava la infusió, estava molt confusa. La ràdio ronquejava una bona cançó i, en voler centrar el dial, va tombar el líquid de la infusió. Va posar-hi l'eixugamà a sobre el líquid. En adreçar la tassa va observar les fulles de menta escaldades per veure si indicaven un bon auguri. Totes havien quedat totalment negres amb el xoc de temperatura. La perla negra, seria gris?

La infusió, tornar-la a preparar, ja no li satisfeia, beuria una altra cosa, potser un suc de fruita. Recolzada en el marbre de la cuina ajustant-se el batí, va fer una exclamació neguitosa mentre es tornava a concentrar.

La perla negra de la Gala, aquella que li feia tant de mal a la seva amiga, li guardaria dins del seu, de cor? Seria on enterraria el seu dolor? Respirar Leda cada vespre. Sabria ella fer ressorgir una ànima aplanada amb el caliu del seu cos? I el seu nom, Leda, milers de vegades dit i repetit, se li clavaria al seu cervell? Potser li faria més mal que bé i l'acabaria odiant.

Una perla negra no es torna mai blanca del tot.

Xavier Cassany

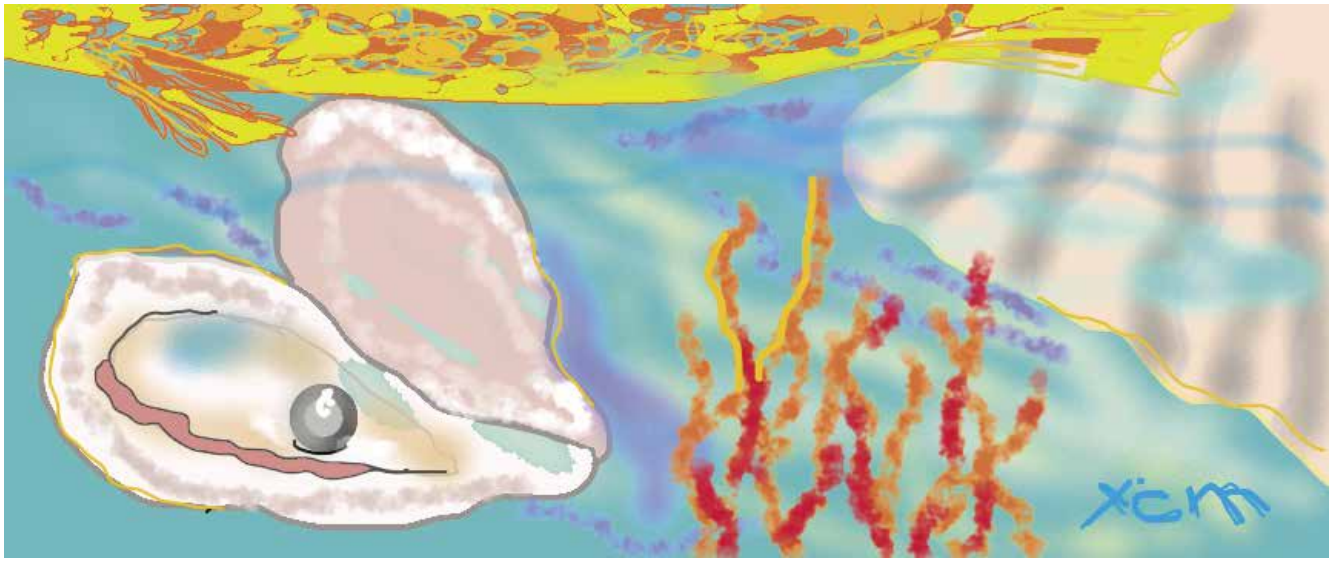

CA L'ANDREU
CARNISSERIA i XARCUTERIA
972 299 815
Carrer Major, 76 · 17190 Salt, Girona

CARNS · ELABORATS PROPIS
CUINATS · XARCUTERIA
FORMATGES

Segur que molts recordareu aquell poema d'autor desconegut i en llengua no catalana **"Con un seis y con un cuatro aquí tienes tu retrato"** que ens feien recitar a l'escola, mentre anàvem dibuixant, a partir de les instruccions versificades, un maldestre ninot que es volia assemblar a una figura humana.
Tot i que ens encantava!, era un exercici de llengua i dibuix que no afavoria la lliure creativitat, i a tots ens sortia el mateix estereotip d'un senyor amb barret. La sorpresa va ser quan ja exercia de mestra d'Educació Primària i em vaig adonar que en alguns llibres de Llengua Castellana encara s'hi trobava el mateix poema. I aleshores vaig optar per emprar-lo com a motivació de l'Àrea Visual i Plàstica, cercant i plantejant reptes divertits que animessin els infants a dibuixar rostres i personatges amb un xic més de fluïdesa i divergència.
Us animeu a dibuixar i anar seguint les diverses propostes per comprovar si teniu gaire rovellades les destreses gràfiques i creatives? Apa som-hi doncs!
PRIMERA PROPOSTA: llegiu el poema i seguiu les instruccions per dibuixar el personatge (es tracta simplement de gaudir rememorant un vell record d'infància però alhora enriquir-lo amb alguns detalls originals)

Dibuixa exactament com diu el poema

Dibuixa però afegint detalls creatius

Con un seis y un cuatro
aquí tienes tu retrato.
Luengo traza con destreza
la curva de la cabeza.
Si dentro pintas un nueve,
la oreja a salir se atreve.
Una curva a cada lado,
y el cuerpo ya está pintado.
Y sin muchas razones,
le ponemos los botones.
Las piernas y zapatos,
se hacen con dos garabatos.
Con dos rayas y palitos,
aquí tienes los bracitos.
Una raya y medio cero,
y ya tienes el sombrero.
Y con una raya más,
hasta tu bastón tendrás.
Pues con bastón y sombrero
eres todo un caballero.

i ecologia

SEGONA PROPOSTA: dibuixeu un rostre de cara o de perfil emprant els números del 0 al 9, tot distribuint-los de forma original i harmònica. Us poden servir d'inspiració els dissenys publicitaris de **BrandWagon,the Financial Express** que trobareu al principi de l'article o els que veureu a continuació.

I si combineu els números, resseguits amb retoladors, amb la resta del rostre dibuixat i esfumat amb llapis de carbó, aconseguireu dissenys expressius com els dels alumnes que van realitzar aquesta proposta en un **Taller d'Art de Santa Eulàlia**. Una activitat posterior al dibuix i que engresca molt consisteix en intercanviar els dibuixos i jugar a descobrir quins números i en quina posició es troben en els diferents rostres.

TERCERA PROPOSTA: a partir del dibuix d'un 6 i un 4 com detalla l'inici del poema podeu fer pràctiques molt interessants de retrats de perfil. Aquí disposeu de tres elements ja preparats per traçar el retrat d'un home, d'una dona i d'un infant. Us hi atreviu! Doncs va, a fer moltes proves aquí mateix i en un paper a part

I si us fallen les ganes o la imaginació!, sempre us podeu documentar en els esbossos realitzats amb aquesta tècnica pel dibuixant **Santi Roman Guimaraes**, que planteja de forma atraient i didàctica un munt de propostes per dibuixar parts de l'anatomia humana.

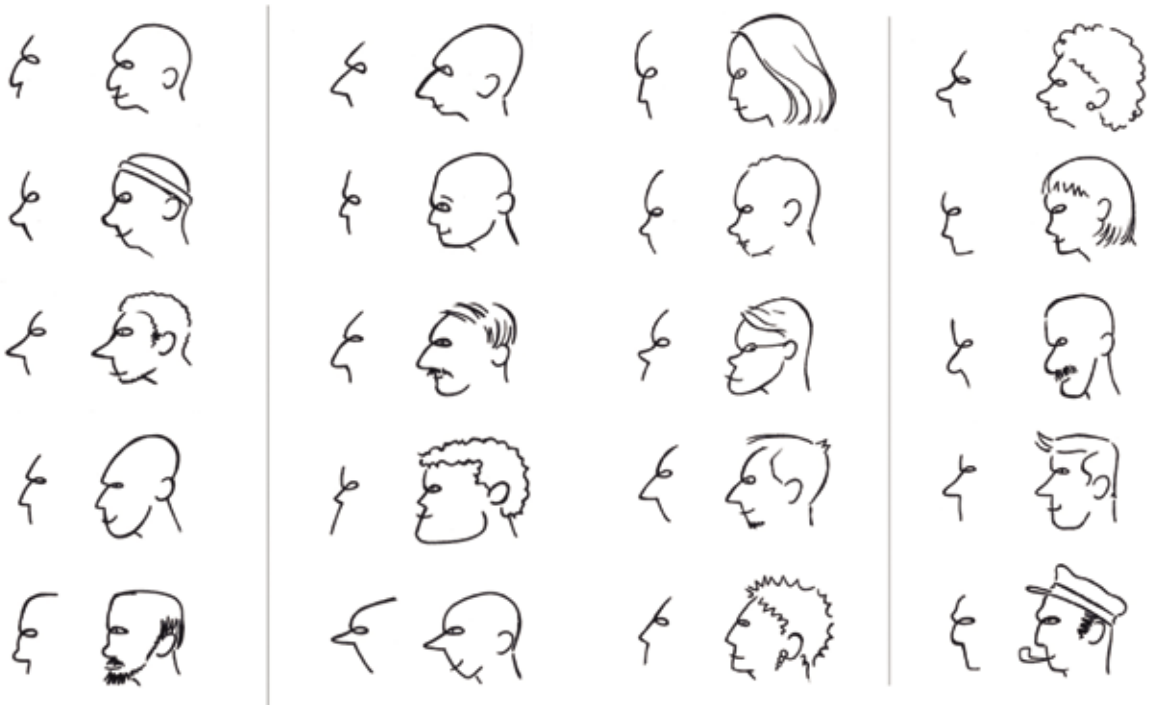

QUARTA PROPOSTA: i ara, per demostrar que molts artistes experimenten amb creacions numèriques, observeu amb atenció el retrat titulat "**Número tres en llibertat**" de l'artista americà **Dick Terme** i comprovareu que quasi tots els números del 0 al 9 estan units menys un que està solt. Podeu cercar i resseguir amb colors diversos els nombres que hi apareixen? I de l'obra de l'artista suís **Eugen Jost** en podeu destriar l'embolic de xifres i lletres i comprovar quantes vegades es repeteix cada número?

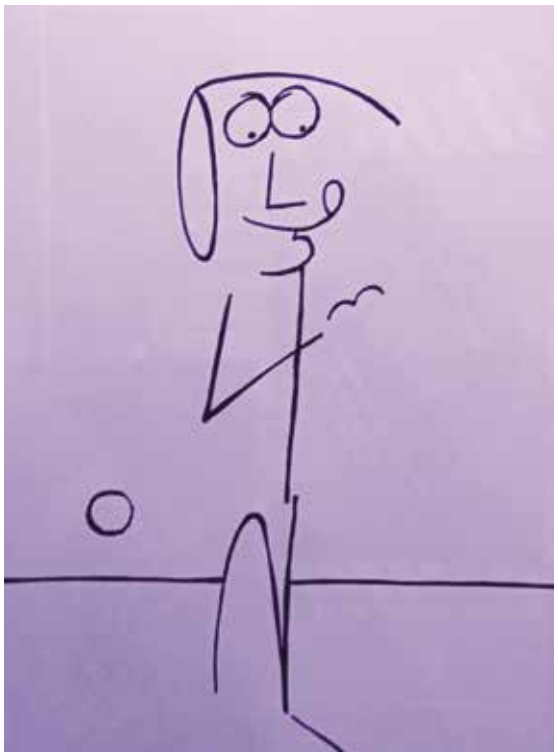

Carme Garriga Verdaguer

Tallers d'acollida lingüística i cultural de Càritas

Parlo perquè m'entenguis, per entendre't, per comprendre el que m'envolta. Per fer-me sentir.
La parla ens distingeix, però sobretot ens uneix.
Els sons, les paraules, les frases ens condueixen com un fil invisible al nucli, a allò essencial, al que és infinitament perdurable.
El català és el nostre idioma, la llengua per la qual ens comuniquem.
Actualment, les dades que ens arriben sobre el seu estat són realment preocupants. Tres petits exemples al respecte: només el 32% de la població fa servir habitualment el català, 8 de cada 10 catalanoparlants canvien de llengua quan els parlen en castellà, s'ha perdut mig milió de parlants en català en 15 anys. (dades tretes de l'Informe de la Plataforma per la Llengua. Informe Cat 2021).
Des dels Tallers d'Acollida Lingüística i Cultural de Càritas (TALC) col·laborem a la difusió de la nostra llengua. Ajudem a donar coneixement del català, per tal que els i les nostres alumnes el puguin utilitzar en el seu dia a dia, a les botigues, al metge, a l'escola, amb els veïns i veïnes, a l'hora d'anar a buscar feina. La pretensió inicial és la de facilitar. Intentem saltar un escull més, un de molt important.
La llengua ens vehicula cap a l'entorn i ens proporciona coneixement, aquest és un poder important. Però està clar que no només és això.
Ens adonem que transmetre el coneixement del nostre idioma ens fa feliços. I per què?
Perquè l'estona que estem plegades, és una estona plena de senzillesa, de tranquil·litat, d'atenció els uns envers els altres, de complicitats. Hi ha pau, i les aportacions són recíproques, no hi ha cap interès ocult. No hi ha cap altre interès que el de voler entendre'ns.
Sentim que compartim essències, mirades.
Ens adonem que el joc de les lletres, els seus sons ens contextualitza. Desperta un seguit de connexions profundes i latents. La paraula, l'idioma que utilitzem esdevé màgic i portador de conceptes materials i immaterials, de sensacions, de sentiments, d'olors i de records. La parla ens identifica, és un mirall en el qual ens hi podem projectar. És un espai que podem compartir perquè hi cabem totes.

Gemma Boix
Voluntària del TALC de Càritas Salt

MARIANO TULSÀ S.C.
ELECTRICITAT - LAMPISTERIA - CALEFACCIÓ - AIRE CONDICIONAT - GAS
c/ Santa Afra, 15 - Tel. 972 24 12 47 - 17910 **SALT** (Girona)

III – Drets fonamentals i perspectiva de gènere

Des dels inicis de l'Agermanament cooperar per l'apoderament de la dona en una zona on precisament el rol de la dona presenta moltes necessitats, ha estat i és un dels pilars fonamentals de tota l'actuació que portem a terme.
Molt sovint hem pogut veure de primera mà les vulneracions que la dona sofreix en una societat marcadament poc inclusiva en la perspectiva de gènere.
Quines són les situacions a partir de les quals volem implementar mesures de contenció, defensa i protecció de la dona?

En la zona rural, sovint molt aïllada, on cooperem de manera continuada des de fa 25 anys, podem constatar:
- Situació de vulneració dels drets fonamentals, presència de violència domèstica, abús indiscriminat, manca dels drets elementals de ser persona, presència inexistent en la vida social i pública.
- Dones gestants: Les mares, gestants no compten amb servei d'ajut ni suport, inexistència de llevadora, pràcticament no tenen accés als controls bàsics de l'embaràs. La seva alimentació és escassa i inadequada i no compleix amb els mínims necessaris.
- Defensa i recolzament davant la vulneració de drets humans.

Així els objectius que hem anat impregnant en tots els projectes de cooperació han fet palesa aquesta necessitat que sorgeix de la vulneració dels drets fonamentals de la persona.
Entre d'altres us volem assenyalar:
- Millora en la concepció tradicional del rol de dona en les zones rurals.
- Lluita eficaç en les situacions de violència domèstica.
- Mesures d'erradicació dels delictes de gènere.
- Implicació de les organitzacions socials i populars.
- Avançar en la igualtat d'oportunitats en tots els àmbits.

L'apoderament de la dona i la capacitació d'aquesta com a líder comunitària és bàsica i imprescindible per contribuir al canvi social.
La cultura popular, sobretot en les àrees rurals i de selva, té un marcat arrelament tradicional pel que fa a la concepció del rol de la dona en la societat i comunitat. El rol de la dona en aquestes àrees queda destinat a la cura de la família i de la llar i sotmesa a la presa de decisions del marit o pare de família. Aquesta situació ha comportat, i continua comportant, que els drets de les dones es vegin sistemàticament vulnerats amb el vistiplau, sovint, de les institucions estatals.

La situació de la dona en aquestes àrees es pot considerar de greu pel que fa a vulneració de drets fonamentals que comporta, entre d'altres, abandonament, pobresa i exclusió al llarg del temps. Aquesta situació, sovint s'estén als fills petits i a les filles.
La perspectiva de gènere i la igualtat d'oportunitats és un objectiu difícil degut a les resistències socials i comunitàries presents.
Actualment, comptem i treballem amb grups de dones organitzades en les comunitats que assumeixen el rol de lideratge pel que fa a la millora de les condicions de la comunitat i a la millora dels seus drets.
Encara ara l'accés a l'educació secundària de les nenes es veu vulnerat per l'ideari social que avala que les dones han de desenvolupar el seu rol dins de la llar. Els projectes de cooperació i altres accions que duem a terme juntament amb organitzacions socials i populars contemplen mecanismes per contribuir al canvi de mentalitat i poder garantir la igualtat d'oportunitats pel que fa a l'accés a l'educació.
Recolzar a la dona i les organitzacions socials i populars en la seva intervenció orientada a la millora de les condicions de la infància, la dona i les persones grans pel que fa a les àrees d'alimentació, escolar, salut i social, esdevé objectiu cabdal que impregna totes les accions de cooperació.
De tots aquests projectes de cooperació i de molts més en trobareu els detalls, explicacions i imatges al nostre espai web: www.agermanamentperu.cat i si ens voleu fer arribar les vostres impressions, preguntes, comentaris, dubtes, suggeriments ens podeu escriure a: agermanament.peru@gmail.com. Estarem encantats de compartir!

L'equip d'Agermanament Perú

Salut mental i pandèmia (1)

M'agradaria parlar una mica de salut mental, per què es parla tant de tot això?, com ens ha afectat en aquesta pandèmia?, què hi té a veure una pandèmia en la salut mental de la població….?

L'Organització Mundial de la Salut (OMS) defineix la Salut Mental com l'estat del benestar en què les persones realitzem les nostres capacitats i som capaços de fer front a l'estrès normal de la vida, de treballar de forma productiva i de contribuir a la comunitat. O sigui que, segons aquesta definició, la salut mental és la base pel benestar individual i el col·lectiu.

Hi ha nombrosos trastorns mentals amb molts i variats símptomes, però en general, tots es caracteritzen per la combinació de pensaments, emocions, comportaments i relacions anòmales amb els altres.

A més, els trastorns mentals influeixen en altres patologies com diabetis, càncer, malalties cardiovasculars, infeccions… que a la vegada retroalimenten el trastorn mental. I aquí hem d'afegir el problema de la discriminació i l'estigmatització.

COVID. Les mesures preses durant la pandèmia, com el confinament, el tancament de llocs de treball i escoles, la limitació d'activitats d'oci, l'amenaça de la malaltia, el distanciament de família i amics….han repercutit en la salut mental provocant un augment dels nivells d'estrès i en conseqüència dels estats de depressió i ansietat.

És per això que cal trencar una llança a favor de la **farmàcia comunitària**, situada sempre a peu de carrer, amb una accessibilitat sense precedents, un lloc de trobada amb els sanitaris i amb un recolzament privilegiat. En el cas de la salut mental, no només és un lloc per ajudar amb serveis relacionats amb el tractament terapèutic, sinó que també el farmacèutic pot promocionar la salut i prevenir la malaltia, desmentir "mentides", acompanyar els pacients, i per suposat derivar al metge quan sigui necessari.

En el proper article parlarem una mica més d'aquesta situació, però no deixeu de consultar-nos dubtes, preocupacions…relacionades o no amb la covid. **Som la vostra farmàcia!**

L'equip de la Farmàcia Baleri Salt

Eiffel

Fa 130 anys, una escultura feta completament de ferro, de 300 m d'alçada, que es va construir en dos anys, dos mesos i cinc dies, amb un pes d'aproximadament 10.000 tones i que es van utilitzar 2.500.000 cargols, va provocar comentaris de descontentament i de rebuig que denunciaven la seva deformitat i lletjor.
La pel·lícula ens mostra les dificultats per aixecar aquesta impressionant escultura i l'anhel per construir una torre que superés en alçada a qualsevol altra ja existent. Impacten les escenes a on es mostren els processos de disseny i planificació de l'obra amb una magnífica ambientació i uns increïbles efectes visuals sobre l'evolució de la seva construcció. Les imatges dels obrers treballant a gran alçada i caminant per les bigues de ferro ressalten la bellesa del monument.
La vida i el cinema ens han ensenyat que els artistes –de qualsevol disciplina- han de tenir un conflicte emocional o una relació amorosa complicada com a motor d'impuls per acabar la seva obra. I Eiffel és un conte d'amor impossible al més pur estil Titànic: la del protagonista amb una dama de classe alta. Una parella separada per la impossibilitat d'unir dues persones de diferents classes socials. Dos personatges molt ben interpretats i amb una afinitat més que evident. A la història, Eiffel no només ha de concebre la torre, dissenyar-la, efectuar càlculs de resistència molt complexos i construir bombes hidràuliques, sinó que també ha de controlar l'amor i la passió que sent per ella.
L'actriu i model francesa de bellesa atemporal, Emma Mackey, representa el paper d'Adrienne Bourgès, una dona independent i avançada al seu temps. L'amor furtiu i incontrolable d'Eiffel. La musa que el va inspirar, sempre segons el guió, a l'edificació d'aquest grandiós monument en ple centre de Paris.

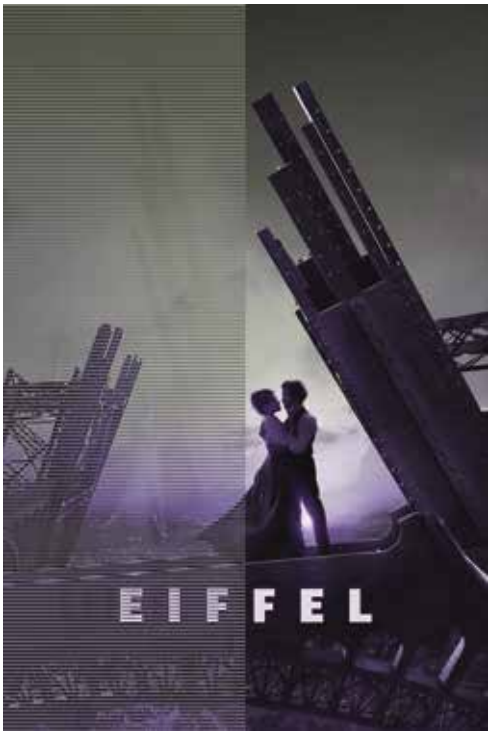

Romain Duris, actor en alça en el cinema francès, interpreta a la perfecció el conflicte personal i professional de Gustave Eiffel, un home senzill, però amb una forta personalitat; decidit però humil i participatiu; perseverant i molt orgullós i un visionari que va entendre millor que ningú el canvi de mentalitat de l'època.
Es una pel·lícula que funciona força bé amb flashbacks o salts enrere que són aclaridors per entendre la història. Però no sorprèn. No commou. I no sabria dir per què, però es fa difícil una identificació total amb els personatges.

El repartiment és molt encertat, però el que realment despunta en aquest film és el detall. El director Martin Bourboulon, a través de decorats, vehicles i efectes digitals molt efectius representa una recreació realista de les fases de construcció de la torre i de la personalitat impulsiva de l'home que la va crear.
Eiffel és un drama romàntic al voltant d'un dels monuments més icònics del món i símbol indiscutible de la ciutat de Paris.

Núria Heras Colomer

Cada vegada més, la formació és imprescindible per tenir oportunitats laborals.

En el nostre municipi hi ha un munt d'ofertes formatives molt interessants, heus-ne aquí una.

Sents passió per la jardineria i la floristeria? Vius a la zona de Girona? Vols estudiar o necessites treballar en aquest sector? L'Institut Salvador Espriu de Salt (Girona) ofereix l'oportunitat de cursar el Cicle Formatiu de Grau Mitjà de Jardineria i Floristeria.

El CFGM de Jardineria i Floristeria és presencial i es realitza en dos cursos. El primer curs té un caire més generalista en què podràs estudiar diferents assignatures comunes amb la resta de Cicles de la família agrària. Aprendràs les bases tècniques del funcionament de les plantes, diagnòstic i tractament de malalties, com gestionar una floristeria, formació en riscos laborals, empresa i anglès tècnic enfocat al Cicle. En aquest primer curs també entraràs de ple en el món de la jardineria aprenent a dissenyar i implantar jardins i zones verdes en general i mantenir la maquinària i les instal·lacions que un jardiner o viverista té al seu càrrec.

En el segon curs aprofundiràs en la professió de jardiner aprenent a mantenir un jardí en òptimes condicions (tant pel que fa referència a plantes i arbres com a sistemes de regs) i com tractar amb els clients. Com a viverista aprendràs a produir i reproduir les plantes del viver i com a florista a realitzar les diferents composicions amb flors i plantes.

Tots aquests aprenentatges tenen un resultat final en l'assignatura de síntesis en la qual realitzaràs un projecte final amb tot allò après durant el Cicle.

Aquest Cicle permet la formació Dual, que significa que podràs realitzar 1.000 hores de pràctiques en una empresa amb remuneració.

La modalitat Dual combina pràctiques remunerades en les empreses del sector amb la formació teòrico-pràctica a l'institut. L'Institut Salvador Espriu de Salt (Girona) impulsa acords formatius entre l'alumnat i les empreses presents del sector amb la finalitat d'acostar la formació professional a les necessitats reals de les empreses, millorar el procés d'aprenentatge de l'alumnat i fomentar el vincle entre l'aprenent i l'empresa.

Per a poder desenvolupar de manera correcta tota la part pràctica del Cicle, l'Institut disposa de diferents espais adaptats on realitzar totes les tasques. Entre aquests espais hi ha tot una zona d'arbustives i arbrat on realitzaràs el manteniment i les podes, un espai de gespes i una font amb plantes aquàtiques. També disposa d'un hivernacle on podràs posar en pràctica tots els conceptes apresos durant el curs. Finalment, disposem d'un taller on poder elaborar totes les composicions florals i un magatzem per guardar i mantenir la maquinària.

Un cop acabat i superat amb èxit el Cicle Formatiu de Grau Mitjà de Floristeria i Jardineria podràs accedir als diferents àmbits laborals. Les possibles sortides professionals són les següents:

- Jardiner/a per compte aliè o propi.
- Jardiner/a cuidador/a de camps d'esports.
- Treballador/a de parcs urbans o jardins botànics.
- Treballador/a qualificat/da en manteniment i millora de jardins i zones verdes.
- Treballador/a qualificat/da en vivers.
- Oficial florista per compte aliè o propi. Personal venedor/a de Floristeria.
- Tècnic qualificat en aplicació de fitosanitaris on obtindràs el títol per convalidar el carnet d'aplicador qualificat de fitosanitaris atorgat pel Departament d'Agricultura.
- Planterista.

Els resultats en els cursos anteriors indiquen que hi ha un 80% de l'alumnat que treballa en aquesta professió un cop finalitzat el cicle. Un 10% que també finalitza amb èxit el CFGM de Jardineria i Floristeria continua estudiant en Cicles de Grau Superior del sector Agrari. I només un 10% d'abandonaments per part de l'alumnat que s'adona que la Jardineria i la Floristeria no és la seva passió o prioritat.

Cursant aquest Cicle podràs entrar dins el sector professional i conèixer molta gent. Un exemple és la participació en el concurs Catskills per la formació professional. És un campionat a nivell de Catalunya on els 39 oficis de la FP competeixen en diferents projectes adreçats a empreses del sector.

En el cicle formatiu trobaràs una formació completa per obtenir l'èxit en l'activitat laboral del sector de la jardineria i floristeria.

Institut Salvador Espriu.
FP de Jardineria i Floristeria

Departament de Jardineria
i Floristeria de l'Institut
Salvador Espriu

tradicions catalanes

La Candelera és una festa cristiana que commemora, 40 dies després de Nadal, la Presentació de l'Infant Jesús al temple i la Purificació de la Mare de Déu. La festa és hereva d'antics costums romans celebrats durant les Parentalia i segueix un esquema present en els ritus de purificació obligatoris que havien d'acomplir en temps de Jesucrist les mares que acabaven d'infantar.

La Festa de la Presentació de l'Infant Jesús al Temple o Purificació de Maria és una de les festes marianes més

antigues del Cristianisme. La festa consisteix en una processó de les dones amb candeles, més o menys grans segons el lloc, que són beneïdes pels sacerdots.

En temps de Jesucrist, a Jerusalem imperava la llei mosaica i la tradició jueva. Segons aquesta tradició, 40 dies després que una dona hagués donat a llum, havia d'anar al temple a presentar el nounat als sacerdots i fer una petita ofrena. Allà tenia lloc un ritus de purificació de la mare i la presentació de l'infant.

Es fa una processó amb candeles o ciris i es beneeixen. La benedicció de les candeles s'efectua perquè hom creu que així beneïdes, les candeles, que es guarden a casa i s'utilitzen en els altres actes litúrgics de l'any, són instruments de protecció. Les celebracions, doncs, tenen per protagonistes a la llum que, provinent de candeles, ciris, llànties o espelmes, s'identifica amb l'ànima i que així obtinguda, simbolitza universalment la presència de la divinitat.

En l'univers cristià, les candeles que s'encenen són un símbol de la llum que ve al Món i que és Jesucrist, una llum que va nàixer el 25 de desembre i que, quaranta dies després, el 2 de febrer, es fa present.

La Candelera és una festa que s'escau exactament al mig de l'estació hivernal: 44 dies després del solstici d'hivern i 50 dies abans de l'equinocci de primavera. Per això, de sempre s'ha considerat una data idònia per a pronosticar la meteorologia i molt especialment els dies de fred que queden. És molt coneguda la dita "Si la Candelera plora, l'hivern és fora; si la Candelera riu, l'hivern és viu".

Informació recollida en diferents xarxes socials.

DOMÈNECH
FARMÀCIA ORTOPÈDIA

ORTOPÈDIA TÈCNICA A MIDA

C/ Llevadores 7, Salt

Tel 972 439 935

Mòbil 619 534 323

www.farmacianeusdomenech.com

NOVES INSTAL·LACIONS 200 m² DEDICATS A L'ORTOPÈDIA

DAVANT L'HOSPITAL SANTA CATERINA

Lloguer d'articles d'ortopèdia

Mitges de compressió

Ajuts pel bany
Llits ortopèdics i grues

Anàlisi del peu i plantilles a mida

Calçat ortopèdic

Articles postoperatoris: calçat, walkers, genolleres...

Coneguem els animals més propers: La llúdriga

La llúdriga o llúdria és un mamífer carnívor de costums semiaquàtics que pertany a la família dels mustèlids, de la que també formen part el teixó, l'ermini i la marta, entre d'altres. Les llúdrigues adultes mesuren una mica més d'un metre de longitud incloent-hi la cua i pesen entre 10 i 12 Kg. Les llúdrigues viuen als rius, llacs, embassaments, aiguamolls i zones de costa. Antigament, la llúdriga era un animal força comú a Catalunya. A partir dels anys seixanta del segle passat,

però, les seves poblacions van començar a reduir-se molt, degut entre d'altres raons a la contaminació dels rius, la destrucció dels boscos de ribera, els embassaments i l'alteració de les zones litorals. L'any 1995 es va iniciar un projecte per reforçar les poblacions de llúdriga a Catalunya. Actualment, tot i que no és tan abundant com ho havia estat, torna a viure a molts rius i estanys de Catalunya. La llúdriga és una nedadora excepcional i te vàries característiques morfològiques que l'ajuden a nedar i bussejar. Així, per exemple, té membranes interdigitals i pot tancar les fosses nasals quan està sota l'aigua. Les llúdrigues poden estar 6 minuts sota l'aigua i poden nedar a una velocitat de 12 Km / hora, que és bastant més ràpid que els millors nedadors olímpics! A diferència d'altres mamífers aquàtics com les foques, per exemple, les llúdrigues tenen molt poc greix subcutani i per protegir-se del fred de l'aigua tenen un pèl molt dens. Les llúdrigues s'alimenten sobretot de peixos, tot i que també mengen amfibis, crancs de riu i animals terrestres. En relació al seu pes, les llúdrigues tenen un metabolisme molt ràpid, la qual cosa fa que en proporció hagin de consumir una gran quantitat d'aliment. Les llúdrigues s'aparellen un cop l'any i després d'una gestació de dos mesos, la femella pareix normalment dues o tres cries. Quan neixen, els cadells són molt petits i mesuren només 12 cm. Quan tenen quatre mesos comencen a acompanyar a la seva mare a pescar. Les llúdrigues són conegudes pel seu caràcter simpàtic i juganer.

A Salt és coneguda la plaça de la vila amb el nom de la PLAÇA DE LES LLÚDRIGUES, recordant les llúdrigues que habitaven al Ter.

Informació recollida en diferents xarxes socials.

Eleonora Cruz. Asilada política.
Fugir per sobreviure al poder de les maras

La història de l'Eleonora és la de tantes mares que se les han de veure soles per tirar endavant la família, agreujada per la situació d'un sistema polític insegur i del poder de les **maras** al seu país d'origen. Té tres fills majors d'edat i la mare al seu càrrec.

Li agrada parlar, confessa. Ens explica la seva història en un castellà fluït que denota un cert nivell d'estudis. Encara no s'atreveix amb una conversa llarga en català. Ho està fent de mica en mica. És un dels seus reptes. Li agrada proposar-se'ls i treballar per aconseguir-los.

Va néixer fa 58 anys a Puerto Cortés, ciutat portuària important a la costa atlàntica d'Hondures. Va cursar secundària. Va fer d'assistent a la campanya d'un candidat a president i va treballar més tard com a secretària d'un alt càrrec de l'administració, fins que els canvis polítics la van deixar sense feina.

Es va traslladar a la capital, Tegucigalpa, i va crear un petit negoci per vendre productes d'alimentació i neteja, però les maras -bandes de carrer formades per joves delinqüents- van començar a enviar-li missatges amenaçadors perquè els pagués "l'impost de guerra". No podia denunciar-los perquè hi ha policies que hi estan en connivència. Ella coneixia petits comerciants a qui havien matat per no pagar i, tement per la seva seguretat i la de la seva família, va prendre la decisió "d'un dia per l'altre" de venir a Espanya. Hi va deixar a casa la mare i la filla petita. Els dos fills grans ja s'havien independitzat.

Va haver d'hipotecar la casa per disposar de diners i va venir amb un visat de turista. Uns coneguts li van oferir d'acollir-la, però al final se'n van desdir i va haver de buscar un altre allotjament. Un migrant li va rellogar una habitació sense mobles i fent-li pagar 3 mesos de fiança. Després va trobar un lloc més adequat. Va sol·licitar l'asil polític i va començar a treballar en una família. El seu primer repte: fer una feina ben diferent a la que estava habituada.

El primer any va ser molt dur, ens diu. Va tenir la sort de conèixer l'Assistenta Social de Càritas, que li va donar suport i la va animar a seguir endavant. No tenia ni idea de català, així que va començar a anar a classe a Les Bernardes.

Mentrestant a Hondures, les **maras** vigilen i roben a punta de pistola a la filla, els diners que ella envia a casa,

Un altre repte serà, doncs, portar-la cap aquí i demanar-ne l'asil. Per poder-ho fer, ha de tornar a refinançar la hipoteca de casa seva..

La noia arriba en ple confinament, amb el que això suposava. Els hi pugen el lloguer per la mateixa habitació i no tenen feina. Avisen l'Eleonora d'un pis per ocupar, sense llum ni aigua. El noi que el deixa cobra 800€, però no les avisa que hi ha una ordre de desnonament en marxa. Pertany a un gran tenidor que no vol atorgar un lloguer social. Durant un any, viuen amb l'ai al cor de quan les faran fora. Més tard aconsegueix treball en una altra família. S'adreça a Habitatge, però no tenen pisos disponibles i li recomanen que busqui un lloguer baix, 500-600€, i li donaran un ajut. Impossible de trobar-lo. Les immobiliàries no donen opció quan veuen que són de fora.

Finalment, quan s'acaba la feina per trasllat de la família, des de Càritas l'adrecen a una altra on encara ara treballa com a interna. La filla també ho fa en un supermercat. De manera casual, saben d'un pis que es lloga a la plaça Sta. Eugènia, un lloguer alt per a elles, però no troben res més assequible. Habitatge no les pot ajudar. L'única solució és la de rellogar alguna habitació.

Ara, ja fa 4 anys que és aquí i la seva situació es pot considerar estable, però han de fer equilibris per fer front a totes les despeses. Finalment, han hagut de posar la casa en venda a Hondures per pagar els deutes amb el banc.

Malgrat tot el que li ha tocat viure, l'Eleonora no s'ha acovardit mai, és creient i "sempre he sentit com una força que m'ajudava a seguir". Es una dona activa i trempada (com li diuen aquí) i li agrada implicar-se en les lluites socials.

Li sap greu, però, no haver-se sentit més acompanyada pels serveis públics en els moments més durs, la discriminació social que impedeix accedir al lloguer, la generalització i la desconfiança cap als migrants,"no és just que es jutgi a tots per igual", l'explotació de la necessitat, de vegades entre iguals, la manca d'empatia, de vegades, amb qui ho ha de deixar tot i ha de marxar lluny dels seus.

Li agrada Salt i li agradava viure-hi. Encara recorda el seu primer contacte quan des d'Acollida els van portar a veure els llocs d'interès.

No vol viure d'ajuts i se sent molt agraïda, sobretot amb Càritas. Li agradaria retornar a la comunitat una mica d'aquest ajut, amb l'atenció als grans o amb persones migrades amb l'anglès (el parla perquè va passar 4 anys a Nova York).

Pilar Velázquez

El cos més bonic que s'haurà trobat mai en aquest lloc

Aquest monòleg d'en Josep Maria Miró i protagonitzat pel gran actor Pere Arquillué, s'ha representat al nostre Teatre de Salt sota la direcció d'en Xavier Albertí.

L'argument gira a l'entorn de la troballa del cos d'un jove de disset anys que apareix mort, vestit únicament amb un banyador vermell i unes vambes d'esport al mig d'un camp de farratge. A través de diverses veus, com si es tractés d'un ritual d'exorcisme, el públic s'endinsa en aquest fet i el bellíssim paisatge rural d'un petit poble on, aparentment, mai no passa res. Es coneixen alguns habitants, els secrets que s'hi amaguen i, sobretot, la figura del seu pare, en Ramis, que va morir fa una dècada i esdevé una peça crucial en aquesta història.

Les paraules i les imatges de naturalesa simbòlica ens són entregades en un gest gairebé litúrgic, convidant-nos a la comprensió i al qüestionament ideològic. Perquè, per sobre de tot, **El cos més bonic que s'haurà trobat mai en aquest lloc** és un homenatge al teatre i a l'ofici de l'actor, que ens interpel·la sobre el propi ritual escènic.

En Pere Arquillué té una trajectòria extensíssima tant en el teatre com en el cinema. En actiu des de 1990, ha destacat en nombroses obres. En l'àmbit del cinema ha participat en una quinzena de pel·lícules i a la televisió, i en els últims anys destaca la seva participació en les sèries: **Félix, Sé quién eres, La Riera i Cazadores de hombres**. També ha dirigit dues obres de teatre i ha rebut una desena de premis, entre ells el Premi Nacional de Cultura.

Sempre s'ha destacat per la seva gran professionalitat i així ens ho ha demostrat en aquest monòleg de gairebé dues hores que ha entusiasmat el públic i l'ha acomiadat posant-se dret i amb forts aplaudiments.

Josep M. Pla

Auxiliars de conversa a @fedacsalt

Els auxiliars de conversa són una peça clau per l'aprenentatge de la llengua anglesa.

Els auxiliars de conversa a FEDAC Salt són un recurs de primer ordre per a estimular l'aprenentatge de la llengua anglesa, el coneixement d'una altra cultura i altres formes de veure i d'entendre el món.

Un dels objectius fonamentals de la nostra escola és que els nostres alumnes siguin bons comunicadors i que tinguin les habilitats necessàries per comunicar-se competentment en les llengües que es treballen a la nostra escola. L'aprenentatge de l'anglès com a llengua estrangera i la seva utilització en el dia a dia és un dels pilars fonamentals del projecte #idiomes+.

Des de fa uns anys, comptem amb la col·laboració dels auxiliars de conversa per estimular i millorar l'aprenentatge de l'alumnat. La seva tasca educativa dóna suport lingüístic a les activitats programades, amb la finalitat comuna de desenvolupar les competències comunicatives i lingüístiques de l'alumnat. Aquest propòsit és clau pels nostres alumnes perquè afavoreix que els nois i noies tinguin voluntat d'aprendre al llarg de tota la vida. Degut a que l'oralitat esdevé una habilitat bàsica i transversal per a l'estudi i el creixement personal del nostre alumnat, esdevé també el centre de la nostra tasca docent.

Les llengües s'aprenen utilitzant-les. És per aquest motiu en Brian Turner i la Bonny Mao ens ofereixen una experiència enriquidora que apropa l'anglès a les interaccions quotidianes entre totes les persones de l'escola: alumnes, docents i personal d'administració i serveis. D'una banda, tots els cursos d'Infantil i Primària disposen d'una hora setmanal de treball en grups reduïts amb en Brian i la mestra d'anglès. En aquesta sessió, s'ajuda als alumnes a desplegar la competència comunicativa oral de la llengua anglesa a través de jocs, storytellings, cançons, etc. També es prepara els alumnes per poder fer exàmens externs a l'escola i es col·labora amb escoles d'arreu d'Europa mitjançant el projecte Etwinning.

En el cas de Secundària, l'auxiliar de conversa treballa amb els alumnes en parelles o en grups petits per assegurar estructures i ampliar vocabulari mitjançant converses divertides i jocs de taula.

D'altra banda, la Bonny Mao dirigeix la coescolar "Play with Bonny" on es fan propostes lúdiques en grups reduïts per gaudir i aprendre la llengua anglesa. Jocs, danses, imaginació, cançons i moltes ganes d'aprendre la llengua són els components de les sessions d'anglès de migdia que els alumnes d'Infantil i Primària tenen la sort de compartir.

En definitiva, la col·laboració dels auxiliars de conversa en l'aprenentatge de la llengua anglesa és un dels projectes d'escola que oferim per potenciar, vivenciar i fer competents els nostres alumnes en una de les llengües estrangeres vitals pel seu futur: l'anglès.

L'escola FEDAC Salt impulsa un nou projecte de comunicació: FEDAC-Salt TV

A questa iniciativa culmina i complementa altres projectes lingüístics del centre com el programa de ràdio FEDAC Salt T'explica i la revista digital FEDAC Salt Report

Aquest curs, a l'escola FEDAC Salt s'ha impulsat un nou projecte de comunicació: FEDAC Salt Tv. Es tracta d'una iniciativa que lideren els alumnes de 6è de Primària i 4t de Secundària i que complementa la resta de projectes de comunicació de l'escola com el programa de ràdio FEDAC Salt T'explica i la revista digital FEDAC Salt Report -tots dos iniciats el curs passat-.

Des de l'inici de curs fins ara, els alumnes de 6è de Primària i 4t de Secundària de l'escola s'estan endinsant en el llenguatge audiovisual amb l'objectiu de tirar endavant la televisió de l'escola. L'objectiu és crear contingut audiovisual sobre el dia a dia de l'escola, temes d'actualitat o temàtiques que interessen als alumnes. Aquest contingut es difondrà dins el centre o a través del canal de Youtube del centre.

La iniciativa té diversos objectius. D'una banda, permet als alumnes endinsar-se en el món del llenguatge audiovisual i, concretament, el món de la televisió. I és que permet que els alumnes aprofundeixin els seus coneixements sobre la comunicació oral -aspectes verbals i no verbals- en les diferents llengües que es treballen a l'escola -català, castellà, anglès i francès-. D'altra banda, també provoca que s'interessin pels diferents formats i continguts televisius alhora que adquireixen una base més tècnica sobre els tipus de plans, els elements del llenguatge audiovisual, o l'edició d'imatges i vídeos. A més a més, també és una excusa per comentar l'actualitat informativa o cultural, potenciar el seu esperit crític i parlar dels seus interessos a través de formats digitals. De fet, l'objectiu a llarg termini és aconseguir oferir un espai informatiu temporalitzat en el qual tots els cursos de l'escola hi tinguin cabuda d'una manera o altra adaptant-se al seu nivell.

Aquest projecte és la culminació dels projectes lingüístics del centre. De fet, s'emmarca en dos grans projectes de centre innovadors com són el #SomPeriodistes -espai en el qual els alumnes curs rere curs aprofundeixen progressivament en la tasca periodística, treballen els diferents gèneres periodístics i desenvolupen esperit crític sobre l'actualitat i la societat on vivim- i el #LlengüesVives -projecte en el qual infants i joves aprenen a estimar la diversitat lingüística, la llengua com a element vertebrador de la seva identitat i prenen consciència del valor de la llengua com a eina de comunicació-.

Aud&Fisc Assessoria Gestoria
Mohammed Maaroufi Z.
Auditor de Comptes
Economista – Gestor Administratiu
Col·legiat CEC 11944 – COGAC 3658
C/ Major, 245 – 17190 SALT (Girona)
Tel. +34 872 21 15 17 · +34 679 797 221
info@audifisc.com / www.audifisc.com
Bones Festes!
• Canvi de nom de Vehicles
• Matriculacions
• Declaracions de Renda
• Expedients de Nacionalitat
• Comptabilitat, fiscal i laboral per Autònoms i Empreses
• Auditories i revisions de comptes
GESTOR ADMINISTRATIU COL·LEGIAT
REC
AUDITORES

Marató de poesia, 50 anys del Col·legi Pompeu Fabra

Aquest curs estem de celebració, celebrem els primers 50 anys de l'escola amb diferents actes per commemorar una data tan assenyalada; d'aquesta forma compartim història i propostes de futur amb alumnes, famílies i amb tota la ciutadania. En aquest sentit, amb ganes de compartir-ho amb tot Salt, quan s'acostaven les festes de Nadal vam sortir al Passeig a celebrar el nostre aniversari, vam sortir a reivindicar la llengua de Pompeu Fabra i a compartir-ho amb les veïnes i els veïns de la Vila de Salt. A partir de les 10 del matí es van començar a sentir els primers poemes i se'n van sentir fins gairebé les 5 de la tarda.

Vam recitar poemes, infants i joves de tota l'escola, mestres, professors, mares, àvies, vianants, personalitats, mestres jubilades… tothom que ho desitjava s'atansava a l'escenari a recitar alguns dels poemes seleccionats. Vam poder gaudir d'una àmplia representació de poesia catalana, alguns textos bonics recitats amb força per la mainada i d'altres de més profunds, d'aquells que permeten llegir entre línies missatges que no deixen indiferents. Vam escoltar els i les poetes més il·lustres del nostre país i evidentment, no hi podia faltar, l'estimat poeta saltenc Salvador Sunyer i Aimeric.

També vam voler dedicar aquesta jornada poètica a la Solidaritat, vam posar una urna al passeig i vam recollir diners per a la Marató de TV3 que enguany estava dedicada a les malalties mentals. Gràcies a la solidaritat de famílies i vianants es van recollir, conjuntament amb el Pessebre Vivent de l'escola, 450€.

Moltes gràcies a tothom per formar part de la nostra celebració i per la solidaritat mostrada.

Els jocs, de l'institut al carrer

Des de l'institut Salvador Sunyer i Aimeric som conscients de la importància de generar aprenentatge significatiu entre l'alumnat. És per aquest motiu que intentem, en la mesura del possible, vincular els coneixements a accions reals i quotidianes per tal de satisfer necessitats del nostre municipi.

Sota aquest pretext l'institut configura 4 equips impulsors (un per a cada curs) que plantegen diversos projectes a realitzar durant el curs acadèmic en base a necessitats i inquietuds de l'alumnat.

A finals del curs 2020-2021, l'alumnat de 1r d'ESO va elaborar el projecte 'Jocs Multiculturals' amb la col·laboració de l'entitat 'Juguem' i Fundació Atenea.

COM VAM COMENÇAR?

El projecte es va iniciar amb un vídeo elaborat per persones dinamitzadores del 'Juguem' que demanaven ajuda a l'alumnat de 1r d'ESO per crear una bateria de jocs. Aquests jocs serien duts a terme en el futur a diferents places de la Vila.

COM VAM SEGUIR?

Acceptat el repte, l'alumnat es va distribuir en petits grups de treball i va realitzar una recerca amb familiars i altres fonts per escollir un joc.

Un cop triat el joc, cada grup el va redactar a la matèria de català en una plantilla base i unitària per poder crear, entre totes i tots, el llibre de jocs.

Durant la creació del llibre, van sorgir diversos dubtes sobre: 'com es dinamitzarà l'activitat a la plaça?', 'com escollirà el jovent el joc que jugaran aquell dia?'.

Va ser en aquest moment quan es va du a terme un segon contacte amb l'entitat 'Juguem' per poder definir l'elecció del joc a la plaça. En base a algunes propostes de l'alumnat es va apostar per la creació d'una ruleta que determinés, de forma engrescadora i aleatòria, el joc o jocs que es dinamitzarien en aquella sessió a la plaça.

A la matèria de visual i plàstica cada grup de treball va elaborar una icona que representés de forma clara i precisa el joc que havien escollit i redactat.

Un cop creades totes les icones es va elaborar la ruleta.

CULMINACIÓ DEL PROJECTE

El passat dia 30 de novembre i 2 de desembre es va dur a terme la culminació del projecte a la plaça Catalunya, plaça de la Llibertat i plaça del mercat de Salt. Les persones dinamitzadores del 'Juguem' van portar les dues ruletes creades i el llibret de jocs i el jovent del municipi va poder gaudir dels jocs creats per l'alumnat.

AGRAÏMENTS

Des de l'institut volem agrair a l'alumnat de 1r d'ESO el seu compromís i treball, al professorat del 'Grup Impulsor' la seva implicació durant el procés de creació i a les persones treballadores del 'Juguem' i Fundació Atenea la seva col·laboració per fer del projecte una realitat.

Finalment, ens agradaria fer una menció especial a la Jordina Riera per la seva total predisposició i voluntat per fer de pont entre el centre educatiu i l'entitat 'Juguem'.

Moltes gràcies a tothom.

Temperatures i pluviometria

Fonts: Gerard Taulé (Salt-XOM)

novembre de 2021

Dies	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Temperatura Mínima	13,5	8,6	7,1	5,8	4,1	2,5	0,7	5,9	4,7	11,6	11,6	12,1	11,1	8,1	8,6
Temperatura Màxima	18,1	19,0	15,2	16,7	16,5	16,3	22,0	22,6	16,2	13,1	17,3	17,0	20,0	16,3	18,1
Mínima Parc Monar	14,7	5,6	8.4	3,9	1,0	0,7	-1,4	2,8	3,5	11,1	11,5	12,3	11,2	6,1	5,9
Pluja/(mm)	Ip	2,1	1,4	Ip					1,3	32,9	15,8	4,0			0,5

Dies	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
Temperatura Mínima	7,5	5,0	3,7	3,5	3,7	9,8	10,2	8,3	9,6	7,1	7,1	3,5	0,5	-0,2	1,1
Temperatura Màxima	17,4	16,8	17,3	17,2	18,5	17,4	12,6	13,5	11,4	13,8	14,2	12,2	10,8	12,2	14,2
Mínima Parc Monar	6,3	1,7	1,9	1,4	1,7	8,3	9,7	6,2	8,6	5,2	6,3	2,2	-1,3	-1,5	-0,6
Pluja/(mm)	3,0					0,4	9,6	30,1	19,2	2,3	0,2	Ip			

Dies de pluja: 17
Màxim en un dia: 32,9 (mm)

Pluja acumulada: 120,1 (mm)
Temperatura màxima:
22,6° el dia 8 de novembre

Temperatura mínima:
-0,2° el dia 29 de novembre

desembre de 2021

Dies	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Temperatura Mínima	1,1	4,6	2,4	3,7	2,7	-1,2	1,9	3,9	-0,1	4,5	4,2	1,6	1,7	4,8	0,8
Temperatura Màxima	13,2	14,1	13,8	16,2	13,0	13,3	13,6	13,8	11,4	14,3	14,7	18,1	16,0	16,5	18,1
Mínima Parc Monar	-1,0	2,8	-0,4	0,7	1,1	-2,9	0,5	7,2	-2,2	2,8	2,6	0,3	0,2	3,6	-1,1
Pluja/(mm)	0,7	0,3													

Dies	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
Temperatura Mínima	1,1	1,8	1,1	1,0	-0,8	0,6	7,3	7,3	8,6	7,5	4,4	7,7	5,0	6,8	6,3	3,2
Temperatura Màxima	14,1	14,5	15,3	14,1	15,2	11,2	11,6	16,8	16,8	18,9	17,5	17,8	19,6	21,8	20,9	19,4
Mínima Parc Monar	-1,4	1,4	-0,8	-1,3	-1,8	-2	6,7	6,3	7,4	5	2,8	8	3,9	4,7	4	1,7
Pluja/(mm)									0,2							

Dies de pluja: 3
Màxim en un dia: 0,7 (mm)

Pluja acumulada: 1,2 (mm)
Temperatura màxima:
21,8° el dia 29 de desembre

Temperatura mínima:
-1,2° el dia 6 de desembre

Resum meteorològic 2021

Novembre- Ha sigut un novembre lleugerament més fred del normal i força més plujós del normal. L'anomalia tèrmica ha estat de 0,6ºC més baixa que la mitjana del període 1999-2021 als observatoris següents: Salt-XOM, 10,6ºC, 9,1ºC Deveses de Salt, 11,3º Salt-Pl. St. Cugat. Ha plogut força més que la mitjana, 120,1 mm a Salt, quan la mitjana és de 68,2 mm, 7 dies de glaçada a les Deveses de Salt, amb una mínima absoluta de -4,5ºC, -0,2ºC de mínima a Salt-Plaça Sant Cugat . A les Deveses de Salt tenim com a Daniel 22,5º i -4,5º les temperatures extremes del mes, 22,6º i -0,2º al centre de Salt. Vam tenir una feble onada de fred a finals del mes.

Desembre- Ha estat un mes de desembre càlid, amb una temperatura mitjana de 9,6ºC a Salt-Plaça Sant Cugat, quan la temperatura mitjana del període 1999-2021 és de 8,8ºC. L'anomalia tèrmica ha estat de +0,8ºC. No obstant les temperatures no han pujat tant com en altres indrets de la Península Ibèrica, com Molina de Aragón on l'anomalia tèrmica ha estat de +2,8ºC. No hi ha hagut cap onada de fred aquest desembre a Salt. Només ha glaçat 3 dies al centre de Salt, quan la mitjana és de 7,6 dies, a Salt-XOM ha glaçat 10 dies, i a les Deveses de Salt, 19 dies. La temperatura mínima absoluta de les Deveses de Salt ha estat de -4,8ºC i a la Plaça Sant Cugat de -1,2ºC. La màxima absoluta, assolida el dia 29, fou de 21,8ºC a Salt, no tan alta com a Girona-Hortes de Santa Eugènia (SMC), 22,6ºC, rècord d'aquest observatori en un mes de desembre, Girona-Hortes funciona des del setembre de 2010. No obstant no és rècord absolut ni de tota la sèrie de desembres de Salt, 24,0ºC el 8 de desembre de l'any 2000, ni de Girona, 24,0ºC el 8 de desembre de 1978. Les temperatures han estat normals o lleugerament més fredes respecte a les normals fins al dia 23, a partir del dia 24 hem tingut primer una advecció del sud-oest, una advecció de l'oest i un anticicló càlid que han fet disparar les temperatures. Pel que fa a les precipitacions ha estat un mes de desembre molt sec, 1,2 mm a Salt, la precipitació mitjana és de 58,6 mm a Salt (mitjana homogeneïtzada amb Girona des de 1970, si no només serien 38,1 mm des de 1999). En aquest segle XXI el desembre es consolida com a més molt sec, amb molts desembres en què no ha plogut gens o menys d'1,5 mm tant a Salt com a Girona.

Resum any 2021- Any molt sec, 523,8 mm a Salt, quan la mitjana és de 710,1 mm des de 1999, tot i que des de 1970 segurament la mitjana seria de 740 mm. No és el més sec de la sèrie com a Santa Coloma de Farners, on ha plogut 466 mm, 500,2 mm a Girona. L'any més sec a Salt des de 1999 és l'any 2019 amb 481 mm. Any normal pel que fa a les temperatures, 16,3ºC, supera la mitjana del període 1999-2021 en només 0,1ºC, 16,2ºC. Febrer rècord en temperatures mitjana de les mínimes de tota la sèrie i segon febrer més càlid en temperatures mitjanes després del febrer de 2020. Gener una mica més fred del normal, però només amb una mínima absoluta al centre de Salt de -2,8ºC, gens comparable amb els -13,4ºC de l'aeroport de Madrid. Al final aquí la borrasca Filomena no ens va portar gens de neu. Estiu normal però sec, igual que la primavera. Tardor normal però una mica seca. Hivern lleugerament més càlid del normal i moderadament sec.

TEJIDOS *Yasmina*

Tu tienda de confianza

- A les nostres botigues podràs trobar una gran varietat de teixits i tot tipus de merceria.
- Teixits nacionals.
- Preus de productes i serveis assequibles.
- Tracte proper i professional.
- Venda online.

T'esperem!!

Teixits Yasmina Salt:
Passeig Països Catalans, número 22-24
Telèfon: +34 872 03 79 22

Teixits Yasmina Girona:
Carrer Santa Eugènia, número 27
Telèfon: +34 872 03 79 80

Web: www.tejidosyasmina.com

@teixitsyasmina

gastronomia

Lasanya de tonyina

Ingredients:

· Pasta de lasanya
· 3 pebrots verds
· 8 tomates
· 2 cebes
· 2 o 3 llaunes de tonyina
· orenga
· formatge ratllat
· pebre
· oli
· sal

Elaboració:

Feu un sofregit amb la ceba i el pebrot tallats petit i quan estigui cuit afegiu la meitat de la tomata i ho deixeu coure tot junt. La resta de tomata la feu coure a part amb una mica de sal i oli per fer-ne salsa.

Afegiu al sofregit la tonyina ben esmicolada i barregeu bé.

Munteu la lasanya alternant en una safata capes de pasta i sofregit de tonyina. Per acabar la lasanya la cobriu de salsa de tomata, una mica d'orenga i formatge ratllat i la poseu al forn a gratinat abans de servir.

Recepta de la Sra. Pilar Masferrer Salló
del grup de Les Cuineres de Salt

alimentació

Què significa ser vegà?

Una dieta vegana se centra en la ingesta d'aliments i begudes d'origen vegetal i elimina tots els productes animals. Les persones vegetarianes consumeixen productes làctics i ous, les persones veganes no, ja que no mengen cap subproducte animal. La carn, els ous, el peix i els productes làctics són eliminats.

Els principis de no crueltat vers els animals també són aplicables al tipus de roba que un vesteix (evitant productes de pell) i productes de cosmètica utilitzats (no testats en animals). Les persones veganes eviten anar a llocs com els zoològics i els parcs aquàtics, ja que els consideren una activitat d'explotació dels animals.

Què pot menjar una persona vegana?

El reialme vegetal és molt extens. Molta gent es pensa que ser vegà és molt limitant, però la cuina vegana és molt rica i versàtil. Els aliments per a les persones veganes són: verdures, fruites, cereals, llegums, fruits secs, llavors, imitació als làctics (llet de soja, de coco, d'ametlla, d'avellana…). Actualment, al mercat hi podem trobar tot tipus de productes aptes per a vegans…i bon profit.

demografia

naixements

Nour Doughli Said	10/11/2021
Amir Barkani	13/11/2021
Aran Reguero Baena	14/11/2021
Cedrick I. Nwkanma Almodóvar	16/11/2021
Pol Requena Benítez	16/11/2021
Aisha Sumbundu	18/11/2022
Dikra El Arguioui Louali	17/11/2021
Haroun El Bakouri Boughassal	17/11/2021
Ainara De la Pava Chica	19/11/2021
Paula Uriel Salas	20/11/2021
Elik Paloma Melnik	21/11/2021
Mohamed Moumouh	21/11/2021
Aura Martínez Carrasco	22/11/2021
Liam Gael Freire Castillo	23/11/2021
Japji Kaur	24/11/2021
Zakariya Jabbie Touray	24/11/2021
Sara El Mesoudy	24/11/2021
Harun Saho Sibbe	27/11/2021
Jasmin Barahmouni Moreno	27/11/2021
Janice Ehimen Obobhasebhikhi	27/11/2021
Imram Tabakkouyat	30/11/2021
Fatou Sawaneh	05/12/2021
Walid Bouhou	06/12/2021
Salomeea Borodi	07/12/2021
Iris Massaguer González	08/12/2021
Izan Massaguer González	08/12/2021
Amal Zahra	09/12/2021
Caterina Clot Mangas	09/12/2021
Firdaws Saidi	09/12/2021
Oumou Ibrahima Diakite	11/12/2021
Ukinebo Success Okunrobo	17/12/2021
Noa Calix Osorio	17/12/2021
Bakary Sawaneh Ceesay	20/12/2021
Jacob López Hadji	20/12/2021
Mohamed Cisse	22/12/2021
Lassana Ssawaneh Ceesay	22/12/2021
Gina S. Saidy Hernández	22/12/2021
Neythan Lanzas Rubiano	23/12/2021
Kaleb Alves Nunes	23/12/2021
Janet B. Diakite Mármol	23/12/2021
Erica Singh Kaur	24/12/2021
Nihad Jilali Lakhdar	24/12/2021
Bilal Zzaaj Nieto	24/12/2021
Bru Pararols Ribas	25/12/2021
Gael Alves Nunes	28/12/2021
Janat Moulay	28/12/2021
Gael Garriga Made	30/12/2021
Lennis A. Zepeda Mejía	31/12/2021
Alma Llorens Esteve	02/01/2022
Zaid El Alouia	02/01/2022
Aleix Girón Páez	11/01/2022

casaments

Jonnathan F. Zambrano Pérez Maritza E. Flores Medina	13/11/2021
Mohamed Aboubekrine Gnima Diakite Sylla	15/11/2021
Germán J. Murillo Figueroa Belquis P. Rivera Raudales	18/11/2021
Mario A. Salgado Armijo Karla Y.Herrera Molina	19/11/2021
Javier Ortega Gallardo María V. González Gámez	19/11/2021
David Martí Barrera Jacquelin Rojas Osorio	19/11/2021
Cleiton Souza Da Silva Brenda N. Bejarano Coleman	19/11/2021
Luis Pato Toribio Aracely Linares Hernández	19/11/2021
Carlos A. Varela Reyes Dafne G. Lagos Aguilar	27/11/2021
Iván Pineda Comas Yoalmi C. Martínez Lira	29/11/2021
Mhamed Nahli Hakima Chakib	02/12/2021
Guillermo Figuerola Carpio Laura A. Medina	04/12/2021
Héctor E. Cruz Rivera Heydy R. Medina	09/12/2021
Mohamed El Amine Bakkali Marta C.Hidalgo de la Torre	12/12/2021
Ronnie Andal Águila Ludilyn Dimailig Cachumbo	13/12/2021
Josep Subils Rigau Yulia Kremlova	16/12/2021
Mustafa Outtani Yazza Harchali Droussi	16/12/2021
Angel Berna Gómez Ana L Quintanilla Reyes	13/01/2022
Sandeep Kumar Manpreet Kaur	17/01/2022

defuncions

Inés Calpe Garzón, 77 anys	28/11/2021
Rosa Maria Sánchez Duran,75 anys	30/11/2021
Quimeta Armengol Barceló,73 anys	06/12/2021
Gerard Claude Pinta,87 anys	05/12/2021
Ronnie Barchín Hidalgo,39 anys	06/12/2021
Antoni Sorribas Subirà,86 anys	07/12/2021
Emili Moratal Vila,81 anys	07/12/2021
Francesc Pladeveya Mallart,92 anys	07/12/2021
Pilar Solench Camps,98 anys	09/12/2021
Josep Farrarons Coll, 80 anys	11/12/2021
Jaume Santana Vicens,76 anys	19/12/2021
Francesc Solé Julià,91 anys	22/12/2021
Ángeles Nieto Muñoz,90 anys	27/12/2021
Carme Johé Salvans,93 anys	28/12/2021
Antonia Jiménez Titos,92 anys	28/12/2021
María Martínez Sánchez,72 anys	31/12/2021
Maria del Roser Casellas Rabaseda,88 anys	02/01/2022
Pedro Yáñez Batista,73 anys	04/01/2022
Quimeta Cufí Serra,72 anys	11/01/2022
Josep Maria Seguí Plana,74 anys	12/01/2022
Emília Casas Salles,88,anys	13/01/2022
Josefa Nieto Gajón,86 anys	15/01/2022
Jaume Gou Roig,98 anys	20/01/2022

Sudoku

1	8			5				
				2			6	4
						4	5	6
		2						
5					4	7		
	1				3	6		2
7					2		3	
		4	5	1				8

Escacs

Juguen blanques i fan mat en tres moviments.

Solució

1.- Th8+ Axh8
2.- Ce7+ Rf8
3.- Tg8++

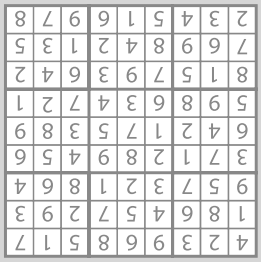

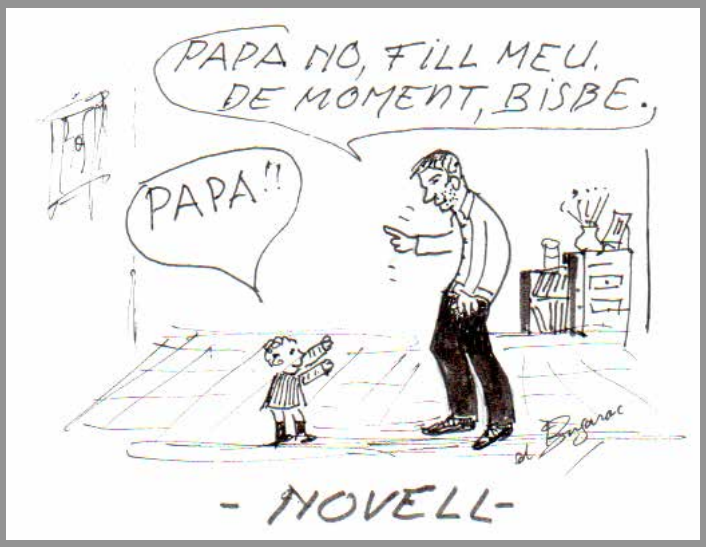

Sopa de lletres

all	coliflor	ceba	nap
api	espinac	carbassa	col
bleda	pastanaga	escarola	remolatxa
carxofa	porro	enciam	

b	y	i	p	a	s	t	a	n	a	g	a	l	p	m
s	e	f	a	e	s	p	i	n	a	c	v	u	r	a
b	o	r	g	w	a	s	s	a	b	r	a	c	e	i
l	d	r	i	a	y	l	p	x	d	a	f	h	m	c
g	s	w	o	o	c	j	o	o	q	l	n	v	o	n
b	u	k	g	l	y	u	k	r	r	w	t	z	l	e
i	p	a	j	f	f	q	i	s	a	r	c	d	a	b
d	g	i	e	s	a	i	k	w	o	c	o	t	t	j
c	x	z	p	u	d	y	l	q	l	c	s	b	x	n
r	c	e	u	y	e	p	h	o	a	q	e	e	a	z
d	x	t	v	g	l	p	a	g	c	s	k	b	i	o
v	b	x	w	z	b	l	l	n	c	q	m	j	a	t
n	a	p	m	a	z	e	l	q	p	c	i	b	l	r
v	x	h	d	t	y	l	o	c	w	s	k	n	i	s
f	p	n	q	k	x	z	a	f	o	x	r	a	c	l

FARMÀCIES de guàrdia: mes de febrer

MIGUELEZ, Major, 20 - 972230568 **Dies: 4 - 17**

ESCATLLAR, Guilleries, 60 - 972230103 **Dies: 8 - 21**

JUBERO, Major, 157 - 972233518 **Dies: 5 - 18**

BALERI, Pla de Salt, 15 - 972441001 **Dies: 10 - 23**

DOMENECH, Llevadores, 7-9 - 619534323 **Dies: 12 - 25**

MORENETA, Moreneta, 39 - 972607237 **Dies: 1 - 14 - 27**

PLAÇA DELS PEIXOS, Esteve Vila, 1 - 972978376 **Dies: 13 - 26**

NIETO, Àngel Guimerà, 75 - 972233645 **Dies: 6**

ORDIS, Pg. Països Catalans, 65 - 972237704 **Dies: 7 - 20**

MUÑOZ, Pg .Països Catalans, 145 -972243412 **Dies: 9 - 22**

ROSA AGUER, Major, 269 - 972231249 **Dies: 3 - 16**

NOGUERA, Pg. M. de Camps, 20 - 972232578 **Dies: 11 - 19 - 24**

BROSSOLEY, (Espai Girones) - 972439189 **Dies: 2 - 15 - 28**

LA MIRADA INSÒLITA

Lluís Matas

14- EL SIRENU DEL TER PETIT